HAKİKAT

GÜNLÜK AKŞAM GAZETESİ

İDARE YERİ: İSTANBUL TÜRKOCAGI CADDESİ. TELEFON: 24154
TELGRAF ADRESİ: «HAKİKAT» İSTANBUL - POSTA KUTUSU: 610

YIL: 1 — SAYI: 31 | SALI 20 AĞUSTOS 1940 | Fiatı 3 kuruş

Belediye kontrolü her sahada şiddetlendi

Yapılan sıkı teftişler neticesinde muhtelif fırınlardan 225 ekmek, 51 francala musadere, 298 pis pasa bezi imha edilmiştir. Pislik ve talimatnameye aykırı hareketten 31 esnafa, 2 otomobil ve 4 otobüsçüye, tramvaydan atlıyan 40 kişiye ceza kesilmiştir.

İzmirde bir kız ameliyatla erkek oluyor

İzmir (Hususî) — Sökede Şöhret adında genc bir kıza öbür gün ameliyat yapılacak ve bu ameliyat neticesinde cinsiyetini değiştirerek erkek olacaktır. Şöhret, bu halden memnun görünmektedir. Ameliyatta İstanbuldan gelecek bir profesör bulunacak.

İnönü bugün şehrimizde tezahüratla istikbal edildi

Reisicumhur İnönünün bu sabah istasyonda aldığımız resimleri...

Dün gece saat 22 de hususî trenle Ankaradan hareket eden Reisicumhurumuz Millî Şef İnönü bugün saat onu yirmi geçe Haydarpaşaya muvasalat etmişlerdir. Reisicumhurumuzu, garda, İstanbulda bulunan Maarif Vekili, meb'uslar, Vali ve Belediye Reisi Doktor Lûtfi Kırdar, İstanbul Komutanı, Emniyet müdürü, matbuat mümessilleri ve kesif bir halk kütlesi karşılamışlardır. Millî Şef, garda toplanan ve kendilerini alkışlayarak samimî tezahüratta bulunan kalabalığı selâmlamışlar ve refakatlerinde Akademi Komutanı General Ali Fuad olduğu halde, rıhtımda bekliyen Acar motörüne binerek Florya Deniz köşküne hareket buyurmuşlardır.

İnönü Masigli'yi kabul etti

Ankara 19 (Telefonla) — Reisicumhur İsmet İnönü bugün saat 16 da memleketine dönmekte olan Fransa büyük elçisi B. Masigliyi kabul buyurmuşlardır.

SON HABER

İNGİLTERENİN TAARRUZA GEÇMESİ BEKLENMELİDİR!

Londra 20 (A.A.) — Metropol muhafaza ordusu -home Guard- için yeni bir statü vücude getirilmiştir. Bu statü metropol muhafaza ordusunu, Britanya kuvvetlerinin düşmana hücum için denizaşırı gitmeleri takdirinde Büyük Britanyayı müdafaa ile tavzif etmektedir.

Filvaki, Harbiye Nazırı Eden'in son söylediği nutka nazaran İngilterenin taarruza geçmesi beklenmektedir.

Muhafaza ordusunun teçhizatı takviye edilecektir. İngiliz tebaası olmıyanların da muhafaza ordusunda istihdam edilebileceği bildirilmektedir.

İngiliz hava muvaffakiyetlerinin İspanyada derin tesirleri

Londra 20 (A.A.) — Bitaraf membalardan alınan haberlere göre, İngilizler tarafından kazanılan son hava muvaffakiyetleri İspanyada derin bir tesir bırakmıştır. İspanya halkı İngiliz pilotlarının Almanlara faik olduğu kanaatindedir. İspanyollar, Almanların Londrayı bombardıman etmelerine mukabil, İngilizlerin de Berlini bombardıman edeceklerini zannetmektedirler.

Almanlar paraşütçüler hakkında İngiltereye bir nota verdiler

Berlin 20 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Alman paraşütçülerinin üniformaları hakkında Hariciye Nezaretinin İngiliz hükûmetine İsviçre hükûmeti vasıtasile vermiş olduğu bir notada şunlar yazılmaktadır:

Tayyare ve paraşütçü ekiplerimiz beynelmilel kaidelere uygun üniformalar taşımaktadır. Tayyare mürettebatı ve paraşütçülerin millî üniformaları, Alman tayyarecilerinin üniformalarının aynıdır.

Bütün modern devletlerde olduğu gibi, tayyare mürettebatile paraşütçü askerler, üniformalarının üstüne hususî bir elbise giymektedirler. Bu ise 1936 danberi bütün geçid resimlerinde gösterilmiştir. Gene bu elbiseler sol kol üstünde askerî rütbelerin bariz bir surette görülebilecek işaretlerini taşımaktadırlar.

Bunun içindir ki, mezkûr hususî elbiseler dahi beynelmilel hukuk kaidelerinin tasrihatına muvafık bulunmaktadır.

Esir edilen Alman tayyareci veya paraşütçüleri, beynelmilel hukukun harb esirleri hakkındaki tasrihatına tevfikan muamele görmedikleri takdirde, İngiliz tayyareleri mürettebatına karşı derhal en şiddetli mukabele bilmisil yapılacağını Alman hükûmeti yeniden işaret eder.

İZMİR FUARI BUGÜN AÇILIYOR

Behçet Uz'un gazetemize beyanatı:

Bu müessese İzmirin malı olmaktan çoktan çıkmış, enternasyonal bir iktısadî kaynaşma yeri olmuştur

İzmir Belediye Reisi BEHÇET UZ

İzmir 19 (Telefonla) — En son hazırlıklarını da büyük bir titizlik içinde tamamlayan Fuarımız beynelmilel anlamda büyük bir eser olarak yarın «bugün» kapılarını törenle açacaktır.

İzmir Fuarı hakkında daha açılmadan ve tetkik fırsatını bulmadan kat'i bir hüküm vermek imkânsızdır. Fakat hazırlıkların tutuluşuna ve ihtiyar olunan fedakârlık ve ihtimama bakılırsa eser, verilen ehemmiyetle mütenasibdir, diyebiliriz.

İzmir Belediye Reisi bana, Fuarın açılmasından evvel şunları söylemiştir:

«Yarın İzmirin değil, Türkiyenin büyük iktısad bayramını tes'ide başlayacağız. Bu bereketli aylar içinde hazırlanan Fuar hakkında hüküm vermeyi İzmirin sayın ziyaretçilerine terkediyoruz. Her yerden gelecek yüz binlerce ziyaretçiye göstereceği - miz eser, bu hükümle kıymetini bulacaktır.

Bu müessese, İzmirin malı olmaktan çoktan çıkmıştır. Cumhuriyet hükûmetinin müzaharetile, Millî Şefimizin işaret buyurdukları manada millî bir toplantı yeri, enternasyonal bir iktısadi kaynaşma yeri olmuştur.»

Fuar yarın «bugün» saat tam on se -

[Arkası sahife 2 sütun 6 da]

İtalyan politikasının başlıca hedefi:

İngiliz filosunu Mısırdan başka vazifelere çevirmek!

Fakat Mussolini'nin düşmanlarının adedini arttırmak istemiyeceği daha ziyade muhtemeldir

Londra 19 (A.A.) — Röyter: İngiliz matbuatı, Yunanistanı İtalyan - Alman nüfuzuna çekmek, yahud Balkanlarda daha ileri gitmek ve yahud da İtalyanın Afrikadaki mücadelesini kolaylaştırabilmek için İngiliz kuvvetlerini ikiye bölmek gayesini istihdaf eden Alman manevrasını büyük bir dikkatle takib etmektedir.

«Telegraph» gazetesi diyor ki:

İtalyan hattı hareketinin başlıca hedefi, belki İngiltere tarafından Yunanistana verilen garantinin ameli kıymetini tecrübe etmek, yahud da İngiliz filosunu Mısırdan başka vazifelere çevirmektir. Herhalde bu tezahür Mussolini'nin partönerleri tarafından Balkanların diğer kısımlarında gösterilen faaliyet ve ibzal edilen yatıştırma gayretlerile mütenakız görülmektedir. İtalyanın Yunanistana karşı hattı hareketi, sözde mihver devletlerinin inhisarı altında olan ve bu devletlere «yeni bir nizam barupa mes'uliyetlerinin idraki» düsturunun «Times» gazetesi de şu satırları yazıyor:

Yunanistana karşı mutalebeler serdedildikleri lisana bakılırsa bu istekler çok ileri gidecektir. Belki Davud Hoca meselesi İtalyanın arzu ettiği arazinin devri için vesile olarak kullanılacaktır. Böyle bir talelen malûmata göre şimdi İtalya şakinin katlinden dolayı Arnavudluk namına tazminat istiyecektir. İtalyanın Yunanistanı, İngiliz taahhüdü mucibince İngiliz filosunu yardıma sevkedecek ve bu suretle mezkûr filonun başlıca Yunan limanlarını kullanmasına imkân verecek olan muhasamata süratle hazırlamak niyetinde olması şüphelidir. Mussolini'nin, düşmanlarının adedini artırmaksızın iktidarını Adriyatik denizinin doğusuna yaymak ihtirasını tatmin ümidile meşhur korkutma oyununu tatbik etmesi daha ziyade muhtemeldir.

TAHRİB EDİLEN ALMANYA!

İngiliz Havacılık Nezaretindeki harita tahrib edilen yerlere dikilen kırmızı bayraklarla doldu

Londra 19 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin havacılık muharriri yazıyor:

İngiliz Hava Nezaretinde bütün bir duvarı kaplıyan küçük kırmızı bayraklarla işaretlenmiş emaye bir harita mevcuddur. Bu kırmızı bayraklar İngiliz bombardıman tayyarelerinin kuvvetli bomba attıkları yerleri bir bakışta görmeğe imkân vermektedir. Her sabah saat 8 de Almanya ve Alman işgali altındaki arazi haritasının üzerine o gece zarfında yapılan baskınları göstermek için yeni bayraklar çivilenmektedir. Ruhr havzası şimdi bayraklarla o kadar örtülmüştür ki, yalnız bu sınaî bölgeye mahsus olmak üzere yeni bir harita konulmuştur. Ruhr havzası uzun zamandanberi başlıca taarruzlara hedef teşkil etmektedir. Her ay bu havzaya binlerce bomba atılmış, fabrikalardan başka mühim demiryollarının iltisak noktaları tahrib edilmiştir. Meselâ Hamm, haziran başındanberi 29 büyük baskına uğramıştır. Bir gece zarfında 3 veya 4 taarruz yapıldığı vakidir. Almanya ve işgali altındaki arazide taarruza uğrıyan yerlerin adedi 300 kadardır Tayyare fabrikalarının, hava meydanlarının, mühimmat fabrikalarının, petrol tasfiyehanelerinin, tank, dok ve diğer hedeflerin tahribinden maada, Almanyada ciddî bir istihsal inkıtaı da mevcuddur. İngiliz bombardıman tayyareleri düşman memleketinde gittikçe daha uzaklara gidiyorlar ve bana söylendiğine göre, bir aydanberi düşman topraklarının bu kısmına 40 bin tondan fazla bomba atmışlardır.

Balkanlar birleşmeli ve kuvvetli olmalıdır

Londra 19 (A.A.) — İtalyan - Yunan ihtilâfı hakkında mütalea yürüten Times gazetesi bu ihtilâfın doğrudan doğruya İtalyan diplomasisi tarafından şantaj maksadlarile ihdas edildiğini yazarak şunları ilâve etmektedir:

Yunan hükûmetinin hattı hareketi her noktadan dürüst ve imkânları dahilinde azimkârane olmuştur.

Yunanistanın kuvvetsiz ve dostsuz olmaktan uzak bulunduğu bu zamanda Avrupanın cenubu şarkisinde harbin patlamasını görmeği hiç bir mihver devletinin istemediği muhakkaktır.

Times yazısına şu suretle devam etmektedir:

Balkanlılar, aralarındaki ihtilâfı kendileri halletmeli, birleşmeli, kuvvetli olmalı ve dünyaya azimkâr bir sima göstermelidirler. Sahte dostlar Balkanları ayırmak, korkutmak ve istismar etmek isterken hakiki dostları onları müttehid ve kuvvetli görmek istemektedirler.

Bulgarların Türkiye hakkında tebliğleri

Bulgar matbuatının bazı neşriyatta bulunmadığı bildiriliyor

Bulgarlar hangi ihtiyatları ve niçin silâh altına çağırdıklarını da tasrih ediyorlar

Sofya 19 (A.A.) — Bulgar Ajansı bildiriyor:

Bulgar radyosu ve Bulgar matbuatının Türkiyedeki Sovyet sefiri Terentiyef'in Ankarada bulunmamasına mukabele teşkil etmek üzere Moskovadaki Türkiye büyük elçisinin Ankaraya çağırılacağına dair hiç bir zaman neşriyatta bulunmadığını bildirmeğe mezunuz.

Bundan başka, ecnebi memleketlerde dolaşan şayiaların hilâfına olarak, Bulgaristanda ihtiyatların askerlikleri tecil edilen pek mahdud miktarda bazı efradın bir talim devresi için silâh altına çağırıldığını tasrih etmeyi arzu etmekteyiz.

İtalyan ajansı da teyid ediyor

Sofya 19 (A.A.) — Stefani ajansından: Yarıresmî Bulgar ajansı Bulgaristanda ihtiyatların silâh altına çağırıldığına dair ecnebi memleketlerde dolaşan şayiaları kat'iyetle tekzib etmekte, yalnız son muayenede askerlikleri tecil edilen pek mahdud miktarda bazı efradın bu talim devresine çağırıldığını tasrih eylemektedir.

"Fikreti bugün de arıyoruz!,,

Dün, merhum Fikretin mezarı başında, hatırası anılırken...

[Yazısı ikinci sahifemizdedir]

Çinde müthiş Bir felâket!

Binlerce köy yıkıldı, yüz binlerce insan aç!

Pekin 20 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Devamlı yağmurlar yeniden tuğyanlar husule getirmiştir. Kaifeng'den haber alındığına göre, Hoangho barajları bir çok yerlerde mukavemet edemiyerek suları koyuvermiştir. Binlerce köy mahvolmuştur. Yüz binlerce kişi ölüm tehlikesine maruz bulunmaktadır. Bunların çoğu büyük müşkülâtla kaçabilmiştir. Tehlike altında bulunan mıntakalardan mülteci kâtleleri dalga halinde kaçmaktadır. Tahmin edildiğine nazaran ölenlerin adedi pek çoktur. Suların çoğalmakta devam ederek felâketin daha ziyade büyümesinden korkulmaktadır.

Üçüncü sahifemizdeki İngiliz ve İtalyan resmî tebliğlerinden anlaşıldığına göre Afrikadaki İngiliz Somalisi tahliye edilmiştir. Bu resim Afrikaya sirayet eden modern harbin orada taarruz silâhı olan motörizelerle İngilizlerin ayni zamanda çöl için en elverişli müdafaa silâhı olarak kullandıkları hecinsüvarların nasıl karşılaştıklarını göstermektedir.

ŞEHİR

Tiftik tevziatı hakkında tahkikat yapılıyor

Ticaret Müsteşarı bu hususta tetkikler yapmağa başladı

Rumanyaya yapılan tiftik ve yapağı tevziatı işlerinde görülen isabetsizlikler üzerine Vekâlet bu hususta tahkikat yapmağa karar vermiştir. Şehrimize gelen Ticaret Vekâleti müsteşarı Halid Nazmi dün Mıntaka Ticaret müdürlüğüne gelerek tiftik ihracatı mevzuu etrafında tetkiklere başlamıştır. Rumanyaya müşavir sıfatile giden bazı tüccarların anlaşma metni hakkında buraya malûmat verdiği ve bazılarının heyetten çok evvel döndükleri etrafında şayialar devam etmektedir. Bu itibarla bundan sonra dış memleketlerle yapılacak ticaret anlaşmaları müzakerelerinde müşavir sıfatile mes'ul bir mevkide olmıyan kimseler, birlik mensubları, tacirler bulunmıyacaktır. Bu gibi ahvalde müzakereleri yapacak heyet memleketimizden hareketinden evvel ticaret mensublarile görüşerek fikirlerini alacaklardır.

Terfi eden kaptan ve makinistler

Kaptan ve makinistler arasında yapılan terfi imtihanına aid evrak Münakalât Vekâleti tarafından tetkik edilmiş ve kazananların isimleri dün şehrimizdeki alâkadarlara bildirilmiştir. Böylelikle birer sınıf terfi etmiş olan denizcilerin şehadetnameleri Mıntaka Liman reisliği tarafından kendilerine verilecektir. Kazananların isimlerini yazıyoruz:

Birinci sınıf başkaptanlığa terfi edenler: Nezihi Arda, Zeki Oranos, Seyfi Gezer, Nureddin Yılmaz.

Birinci sınıf kaptanlığa terfi edenler: Celâleddin Tolbaz, Neşet Engin, Zeki İşzer.

Birinci sınıf üçüncü kaptanlığa terfi edenler: Ahmed Zir, İhsan Tansu, Enver Tangör, ikinci sınıf başkaptanlığa terfi edenler: Süreyya Bek.

Birinci sınıf makinistliğe terfi edenler Nureddin Öget.

İkinci sınıf makinistliğe terfi edenler: Ekrem Söylemez, üçüncü sınıf makinistliğe terfi edenler: Hakkı Saltan, İhsan Toksay, Tahsin Bahadır.

Rumanyalı garsonların vazifelerine nihayet verildi

Yolcu salonu için mütehassıs kaydile Rumanyadan getirilen 6 garsonun vazifelerine nihayet verilmiştir. Limanlar umum müdürlüğü şimdiye kadar çalışan Rumen garsonların vazifelerinde gayet ağır hareket ederek servisi geciktirdikleri ve bir çok yanlışlıklara yol açtıklarını tespit etmiştir. Bizim garsonlarla kıyas edilmiyecek derecede acemi oldukları anlaşılan Rumenlerin yerine Türk garsonlar alınmıştır.

Yalnız hakikaten san'atında bir mütehassıs olduğu anlaşılan ve servis yapmıyarak yalnız işlere nezaret eden metrdotel yerinde bırakılmıştır.

BORSA

19 Ağustos 1940

		Açılış Kapanış
Londra	1 Sterlin	5,24
Nevyork	100 Dolar	132,20
Paris	100 Frc.	—
Milano	100 Liret	—
Cenevre	100 İsviçre Frc.	29,605
Amsterdam	100 Florin	—
Berlin	100 Rayişmark	—
Brüksel	100 Belga	—
Atina	100 Drahmi	0,9975
Sofya	100 Leva	1,6175
Prag	100 Çek Kronu	—
Madrid	100 Peçeta	13,90
Varşova	100 Zloti	—
Budapeşte	100 Pengö	26,5325
Bükreş	100 Ley	0,625
Belgrad	100 Dinar	3,175
Yokohama	100 Yen	31,1375
Stokholm	100 İsveç Kronu	31,005
Moskova	100 Ruble	—

KISA HABERLER

İktısad

★ **KOYUN GELİŞATI** — Orta Anadoludan külliyetli miktarda kasablık koyun getirilecektir.

★ **HUBUBAT BİRLİĞİ** — Şimdiye kadar zahire komitesi tarafından idare edilen zahire işleri yeniden teşkil edilen birliğe bağlanmıştır. Birlik reisliğine Toprak Ofisi müdürü Nuri Orak tayin edilmiştir.

★ **DERİ İHRACATI** — Almanyaya gönderilecek derilerden 650 bin liralığı İstanbuldan, 200 bin liralığı İzmirden, 100 bin liralığı Mersinden, 50 bin liralığı da Samsundan gönderilecektir.

★ **MURAKABE KOMİSYONU** — Otomobil yedek parçalarının fiat tespiti işi devam etmektedir. Komisyon bundan sonra daha sık toplanacaktır.

★ **İHRACAT** — Dün 33 bin liralık ihracat yapılmıştır. Yunanistana 10 bin liralık limon, kepek, Almanyaya yün halı, İsviçreye fındık içi, tuzlu koyun barsağı, Çekyaya susam, fındık içi, Rumanyaya tuzlu zeytin gönderilmiştir.

★ **ÇUVAL GELDİ** — Çanakkalede karaya oturan Yunan vapuru kurtarılarak limanımıza getirilmiştir. Vpurdaki 6500 ton çuval ve kanaviçenin boşaltılmasına başlanacaktır.

★ **HARİCDEN KERESTE TEKLİFİ** — Bir Bulgar firması memleketimize çam kerestesi satmak üzere müracaatte bulunmuştur.

★ **TİFTİK SATIŞI** — Rumenlere satılacak ikinci parti malların kontrolleri bitmiştir. Sevkiyata başlanacaktır.

Maarif

★ **ÜNİVERSİTEYE ALINACAK DOÇENTLER** — Üniversitedeki münhal doçentliklere alınacakların imtihanı teşrinievvelin ilk haftasında yapılacaktır.

★ **İKMALLİ TALEBELER** — Liselerden mezun olacaklardan ikmali bulunanlar bölge maçlarına iştirak edemiyeceklerdir.

★ **YALOVADA** — Kaza merkezinde bir ilk okul açılacaktır. Kaplıcalarda da bir ilk okul inşası kararlaştırılmıştır.

★ **ÜSKÜDARDA** — Kazaya bağlı Alemdar köyündeki yatı okulu lâğvedilmiş, talebesi Beykoza bağlı Bozhane köyündeki yatı okuluna ilhak edilmiştir.

★ **ÜNİVERSİTEDE İMTİHANLAR** — İmtihanlar, eylûlün son haftasında başlıyacak, teşrinievvel sonunda bitecektir. Yeni yıl tedrisatına 1 teşrinisanide başlanacaktır.

★ **YARDIMCI ÖĞRETMENLER** — Kız san'at enstitülerine alınacak yardımcı öğretmenlerin İsmetpaşa Kız Enstitüsü öğretmen kısmı mezunlarından olması kararlaştırılmıştır.

Vilâyet ve Belediye

★ **YENİ SİİRD VALİSİ** — Siird Valiliğine tayin edilen İstanbul vali muavini Halûk Nihad perşembe günü şehrimizden ayrılacaktır.

★ **FENERBAHÇE** — Belediye, Fenerbahçede istimlâk işine geçmiştir. Burası için hazırlanan imar plânının tatbikına derhal başlanacaktır.

★ **İMAR İŞLERİ** — Belediye İmar müdürü bu akşam Ankaraya giderek Kadıköy ve Üsküdarın imar plânlarını götürecektir.

★ **EMİNÖNÜ MEYDANI** — Dünden itibaren asfaltlanma işine başlanmıştır. Meydandaki lâmba miktarı da arttırılmıştır.

★ **BELEDİYEDE YENİ TAHSİSAT** — Fen ve Sıhhat İşleri müdürlüğüne Belediyece yeni tahsisatlar verilecektir.

★ **YENİ MEYDANLAR** — Üsküdarda Hekim Alipaşa çeşmesi civarındaki istimlâkler bitmiştir. Burada bir meydan açılacaktır.

Deniz ve Liman

★ **İSKENDERUN SEFERLERİ** — İskenderun hattına çalışmak için Sadık Zadenin Sakarya vapuru kiralanmıştır.

★ **BAKIR GELDİ** — İzmire giderken karaya oturup kurtarılan Bakır şilepi limanımıza getirilmiştir. Tamir edilmek üzere sıra beklemektedir.

Müteferrik

★ **GÜMRÜKLER MÜŞAVİRİ** — Müsteşar Mahmud Nedim dün İstanbul gümrüklerinde tetkiklerde bulunmuştur. Müsteşar, İnhisarların likör ve kutu fabrikalarını da gezmiştir.

★ **YENİ BİR MUSİKİ TEŞEKKÜLÜ** — Eski Darülilhan müessislerinden Abdül kadir tarafından «Türk musikisini sevenler kurumu» adlı bir teşekkül vücude getirmek için Vilâyete bir müracaat yapılmıştır.

Merdivenköyü cinayeti failleri dün getirildi

Mustafa ile Şükrü suçlarını tevil etmeğe uğraşıyorlar

Bir müddet evvel Merdivenköyünde Taşocakları civarında bir hendekte, taşlarla örtülmüş başsız bir cesed görülmüş, birkaç gün sonra da cesedin başı gene o civarda gömülü olarak bulunmuştu. Yapılan tahkikatta, cesedin Kadıköy temizlik amelesinden Mevlûda aid olduğu anlaşılmış, Mevlûdu öldürenlerin de arkadaşlarından Kastamonulu Şükrü ile yeğeni Mustafa oldukları ve 550 lira parasını almak için öldürdükleri tespit edilmişti. Şükrü ile Mustafa, dün, Kastamonudan İstanbula getirilmişler, Emniyet müdürlüğüne teslim edilmişlerdir. Mustafa ile Şükrü, vak'a gecesi Mevlûdla beraber olduklarını, fakat, parasını kendilerinin değil Reşad isminde birisinin çaldığını, Mevlûdu kendilerinin öldürmediklerini, o geceden sonra da bir daha görmediklerini söylemektedirler.

Maznunlar bugünlerde adliyeye verilecekler.

Mahkemede

Muhtekir bir manifaturacı tevkif edildi

Sultanhamamında Sultanhamamı pazarı sahibi Hayim Yerli Mallar pazarında 44 kuruşa satılan Tobrako denilen cinsten basmanın metresini 60 kuruşa sattığı için cürmü meşhud yapılarak yakalanmış, Millî Korunma kanununun 32 nci maddesi delâletile 59 uncu maddesi hükmüne göre cezalandırılmak talebile asliye sekizinci ceza mahkemesine verilmiştir. Hayimin muhakemesine dün başlanmış, iddiaya ne diyeceği sorulan Hayim şunları söylemiştir:

«— Ben dükkânda yoktum.. Çocuk varmış. Bir müşteri gelmiş, altmış kuruştan satmış. Benim hiç bir şeyden haberim ve kabahatim yoktur.»

Mahkeme, bazı cihetlerin mıntaka Ticaret müdürlüğünden istizahına ve Hayimin tevkifine karar vermiştir.

Bir kaçakçının muhakemesi

Galatada Mayer han beşinci katta ticaret yapan Yorgi Kesercioğlu Almanyanın Küvist fabrikasından 10 parça pirinc, gümüş ve altın yaldızlı eşya getirtmiş ve Cumhuriyet Merkez Bankasına da imzalı bir taahhüdname vermiştir. Yorgi taahhüdünü ifa etmediği için kaçakçılık suçile dün asliye beşinci ceza mahkemesinde muhakeme edildi. Şimdi Almanyada bulunan doktor Froym'un karısı Madam Helli Ruyf şahid olarak dinlenildi. Suçlu:

«— Ben taahhüdnameyi şimdi vefat eden babam T. Keserciyan namına imza ettim. Binaenaleyh suçlu odur. O da ölmüştür.» diyordu.

Mahkeme taahhüdnamenin aslının getirtilmesine karar verdi.

KÜÇÜKPAZAR KABADAYISI — Küçükpazar kabadayısı namile maruf Muharrem sarhoş olmuş, rezalet çıkarmağa başlamış, kendisini sükûnete davet eden polis memuruna da hakaret ettiği için dün adliyeye verilmiştir. Muharrem mahkemede:

«— Efendim.. şişede durduğu gibi durmaz bu mubarek. İçtikten sonra kendimi kaybetmişim. Ne yaptığımı bilmiyorum.» demiştir.

Mahkeme, Muharremin bir ay hapsine, 30 lira para cezası ödemesine ve derhal tevkifine karar vermiştir.

ŞÜPHELİ BİR ÖLÜM — Beyoğlunda oturan Fatma adında bir kadın hastalanmış, Beyoğlu Belediye hastanesine kaldırılmış, orada ölmüştür. Cesedi muayene eden adliye doktoru ölüm sebebini tayin edememiş, Morga kaldırılmasına lüzum göstermiştir. Cesed Morga kaldırılmıştır.

BİR SARHOŞ TEVKİF EDİLDİ — Unkapanında oturan Nedim sarhoş olarak sokakta bağırıp çağırırken müdahale eden polise hakaret ettiği için dün adliyeye verilmiş, asliye sekizinci ceza mahkemesinde yapılan muhakemesi sonunda suçu sabit görülmüş, 26 gün hapse mahkûm ve derhal tevkif edilmiştir.

Hikâye

Staci Omonye'den

Dünyada en güzel şey

Çeviren: Ömer Nejad

Miş Millişan çayını küçük yudumlarla içtikten sonra kalktı. Salondan çıkacağı esnada hizmetçi kadın elinde bir akşam gazetesile içeri girdi.

Karşı koltukta oturan Lora gazeteye kısa bir göz attıktan sonra:

— Buna pek memnun oldum. Holleş'in ölüm cezası geciktirilmiyecekmiş, dedi.

Millişan:

— Kimdir, ne oluyor? diye sordu.

— Evli bir adam, aile babası. Çoktanberi karısını terketmiş evli bir kadınla yaşamağa başlamıştı. Bir gün bu kadının kocası onları bir arada basdırmış. Holles de büyük bir anahtarla kocanın kafasına vurup öldürmüş. Yarın idam olunacak!

Millisan, Lora'dan daha üzgün:

— Korkunc bir şey, diye mırıldandı.

O gazeteleri çok seyrek okuyor ve fane ha vadislere aslâ göz atmayordu. Dünyada hayran olunacak o kadar güzellikler vardı ki!

Son seyahatinde Mader adalarından getirdiği aydınlık hatıraları yeniden yaşar gibi oldu. Buna rağmen işittiği dram ruhunu taciz ediyordu. Penceresinden sokağa baktıkça orada haykıran gazetecilerin boğuk seslerini işidiyordu.

— Voşhal katili Holles'in ölüm cezası geciktirilmiyecek!

Yemeğini yedikten sonra bir otobüse bindi ve Şarin Kros'da indi. Canlı ve bir saray ihtişamile aydınlatılmış sokakların boyunca yürüdü. Ertesi gün infaz edilecek olan idam hükmünü hemen herkes unutmuş, başka meseleleri konuşuyorlardı. İhtiyarlar, ufak tefek satıyorlar. Şurada, burada amalar org çalıyorlar, yahud yorgun bir sesle şarkı söylüyorlar, dar sokaklarda karanlık gözlü, boyalı kadınlar geziniyorlardı. Bu kalabalık arasında Millişan kendisinin bir kaldırım taşı gibi isimsiz ve meçhul kaldığını hissetti ve eve dönmeğe karar verdi. Serhoş bir adam yol boyunca sallanarak yürüyordu. Ve mütecessis bir halk kütlesi onun tedbirsizliğile eğleniyordu. Bir taksi geçti ve onu bir kaç adım öteye yuvarladı. Serhoş şoföre dilini çıkardı.

Millişan açılıyordu: O bu adamları, onların zaaflarını, ihtiraslarını, aldıkları vaziyeti ve kendinden çok başka olan varlıklarını sevmiyordu. Viktorya Şitrit'i geçti ve solda bir sokağa girdi. Ansızın, kucağında küçük bir bebek taşıyan bir kadına çarptı. Millişan kadının savurduğu adi ve bayağı kelimeleri ömründe işitmemiş olduğu için korkarak kaçmak istedi. Fakat kadın birdenbire:

— Ah! madam, şuracıkta muhakkak görülmesi icab eden bir iş var, bir dakika çocuğu tutarmısınız? Ben birazdan gelirim.

Millişan çocuğu kollarına aldı. Ona hayatında daima insaniyetperverlik öğretilmişti. Ruhu ve kalbi feragat hislerile doluydu. Fakat bu hâdisede bir cür'et unsuru vardı ki Millisan'ı isyana sevkediyordu.. Kadın ona ne kanaatini sormuş, ne de kabul veya red için zaman bırakmıştı. Çocuğu kollarına verip kaçıvermişti.

Millişan gülünç vaziyetinden utanarak bir an evvel çocuktan kurtulmayı temenni ediyordu.

Bazı defalar küçük yeğenlerini beşikte sallamıştı. Fakat küçük çocuklara nasıl bakılacağını pek etraflı bir şekilde bilmiyordu. Şüphesiz bu bebek şimdi ağlamağa, haykırmağa başlayacaktı. Belki annesi dönecekti. Onu beklemekten başka çare yoktu. Böyle saatlerce bekledi. Kadının gelmediğini görünce bulvarlara doğru yürümeğe başladı. Gecenin bu geç saatinde bir takım uygunsuz adamlar ona dirsek vurdular. Bir evden çocuk yaygaraları geliyordu. Bebek kımıldanmağa başladı. Ayaklarile Millişan'ın zayıf göğsüne vuruyordu. İşte bu esnada tuhaf bir şefkat hissi Millişan'ı sardı. Anne muhakkak bu çocuğunu terketmişti. Zavallı küçük yavru! Şayed onu bu sefil muhitten çekip çıkarabilseydi ve onu temiz, tatlı, samimî ve sade bir inancla aydınlanmış bir yuvanın sinesine götürebilseydi. Çocuğu muhafaza ederse fena mı olacaktı? Hayatında bu kadar fevkalâde ve şiddetli bir arzuya karşı aslâ mücadele etmemişti.

Sokağın kenarında bir polis duruyordu. Millişan onun yanından gizlenerek geçti. Nihayet yarım saat karanlıklar içinde yürüdükten sonra evine geldi.

Lora ocağın önünde sigara içiyordu. Onu çocukla görünce alay etti. Ona bu yaşa kadar evlenmemiş olduğunu, bir bebeğe nasıl bakılacağını bilmediğini binaenaleyh bebeği polise teslim etmek lâzım geleceğini anlattı. Millişan'ın gözleri alevlendi. Bu teklifi reddettikten sonra kalktı, komşularından bir beşik tedarik etti. Bebeğe bir emzik buldu ve beşiği rahatça kendi yatak odasına yerleştirdi. Bu aralık Lora odaya gelerek:

— Size küçük bir nokta işaret edeceğim. Herkes sizin Mader adalarında on ay kaldığınızi biliyor. Şimdi yanınızda bir bebek görürlerse hakkınızda ve hakkımızda dedikodu ederler. Siz bu bebeği sokakta bulduğunuzu iddia edeceksiniz. Fakat buna kim inanır? ..

— Ne derlerse desinler, diye Millişan cevab verdi.

Bu sözler üzerine Lora omuz silkti ve Millişan'a müstehziyane iyi bir gece temenni etti.

Millişan yalnız kalınca eğilip bebeğe baktı. Yavru mışılmışıl uyuyordu. Nihayet Millişan'ın da bir mes'uliyeti ve hayatta bir gayesi vardı. Şimdi içinde en yüksek hislerin kımıldandığını duyuyordu. Annelik sevgisi, Meğerse bu ne tatlı bir zevkmiş diye düşündü ve gözleri yeni bir teheyyücle parladı. Çocuk ağlamağa başlayınca onu çevriyor, beşiğini sallayor, bezlerini değiştiriyordu. Ancak geceyarısına doğru soyunup yatabildi. Fakat mini mini masumu seyredebilmek için uyanık kaldı. O büyüyecek, Millişan ona konuşmayı öğretecekti, mini mini yerinde sıçrayacak ve onu anne diye çağıracaktı. Millişan onu iyi bir çocuk olarak yetiştirecekti. Mektebe gönderip çalıştıracak ona her akşam sualler soracaktı. Nihayet onun bir mesleği olacaktı ve bir Millişan bir gün başka bir kadın, ah! Hayır Millişan işte bunu düşünmek istemiyordu. Sonra yorulmuşuyor, yeterki iyi bir kız seçsin diye düşleniyordu. Böylelikle Allahın iradesi yerine getirilmiş olacaktı. Belki de Millişan torunlarını görmek için uzun seneler yaşayacaktı. Uygunsuz bir gürültü oldu. Millişan yarı uyanık bir halde yatağından fırladı. Sütü ısıtmak, kauçuk emziği hazırlamak lâzım geliyordu. Meğerse mini mini bebeğin büyük bir adam olabilmesi için bir tır ve hayale gelmez ne küçük teferrüatı vardı Ertesi gün uyandı. Bebeği kollarında gezdirmeğe başladı. Lora'nın ve ağabeyisinin sözlerini dinlemek bile istemiyordu. O sırada hizmetçi salona girdi.

— Lûtfen; Madmazel, sizi bir madam görmek istiyor, dedi.

Millisan bir kelime söylemedi. Korktuğu başına gelmişti. Bir saniye sonra önünde bir kadın duruyordu. Zavallı ihtiyar kız korkuyla baktı.

Kadın:

— Çocuğum için geldim diyerek teklifsizce Millişan'a doğru ilerledi.

— Çocuğunuz mu? diye Millişan sordu. Bu çocuğu vermemek için bir takım tedbirler düşünmeğe başladı.

— Size çocuğu bıraktığımı unutuyor musunuz? O gece buna mecburdum. Çünkü o gece fecirde kocamın idam hükmü infaz edilecekti. O gece kendimi unutmak için içmek icab ediyordu. Ne de olsa onunla sevişmiştik Hatıralar ne de olsa kolaylıkla unutulmuyor. Kocam saat sekizde idam olundu.

Bu sözler üzerine Millişan ağlamağa başladı. Bu kadının facialarla dolu vaziyeti bir kalsın kendi çocuğu olacak bebeğin dünyaya kaba bir kadınla katil bir babadan dünyaya gelmesi kendisini eziyordu. Zavallı masum bebek! Acaba bir babaya çekme bu küçük mi? Acaba daha şimdiden ruhunda yerleşmiş mi? Millişan artık büyük rüyası için mücadele etmiyecekti. Çocuğu annesinin kollarına bıraktı. Kadın kucağında çocuğu karanlıklara daldı. Millişan ağlıyordu. Hayatın en güzel şeyini, anneliği tanımıştı ve bu onda yeni bir telâkki, hayata bir bağlılık telâkkisi yaratmıştı. Fakat şimdi?

Akşam yemeğinden sonra kalktı. Odasına çekildi. Soyundu, saçlarını omuzlarına bıraktı. Beyaz geceliğini giydi. Aynaya uzun baktı. Açık ifadeli saf yüzü üzerine içine batmış gri gözleri küçülmüşe benziyor ve saçları hafifce kırlaşmış bir renk alıyordu. Hayatta henüz kimse onu bu gözlerinde görmemişti. Bir kaç damla yaş gözlerini tülledi. O, onları çabukça sildi. Beyaz ellerile acele kır saçlarını topladı. Sonra dizleri şakaklarında yatağın önüne diz çöktü. İşte Mis Millisan gününün manevî hesabını Allahına böyle verdi. Yanında taciz edilmeden ayrılacak yer yoktu.

Fikretin mezarı başında

Büyük şairin 25 inci ölüm yılında hatırasını anarken...

Büyük şair Tevfik Fikretin ölümünün yirmi beşinci yıldönümü münasebetile dün bir ihtifal yapıldı. Kadın ve erkek, yüzden fazla münevver Fikretin Eyübdeki mezarı başında toplandı. Eyüb Halkevi namına mezara bir çelenk kondu, Halkevinden bir genc, kısa bir nutukla merasimi açtı ve nutkun sonunda, orada hazır bulunanları bir dakika sükûta davet etti. Bir dakikalık sükûttan sonra, Hukuk fakültesinden Lûtfi Erişçi söz aldı ve «Edib ve insan Fikret» mevzuuna bir hitabe irad ederek büyük bir alâkayla dinlenildi. Lûtfi Erişçi dedi ki:

«— Fikret gibi rol sahibi büyük bir san'at adamını anmak için sadece mezar başını ve ölümü gününü beklemenin başlıbaşına manidar bir hareket olduğu kanaatindeyim. Fikretin tesirler ve aksi tesirler içinde bir şahsiyet olarak inkişafı hususu bir grafik çizer.

Onu san'atın hayatına girerken başka, fakat bilhasa son senelerindeki temposile bambaşka buluyoruz.

Fakat işte bu, kendi kendini inkâr keyfiyeti, Fikreti şahsî kaprislerinden sıyırmış, millet ve inkılâbların malı yapmıştır. Fikret bu büyük jesti, türlü istibdadlara, hatta bütün bir kadro cıvık, mutabasbıs ve cüce arkadaşlarına rağmen yapmıştır. Fikreti bugün de arayoruz.

Ancak Fikretin davası bir mezar başında, uzaklardan gelebilen bir kaç arkadaşla halledilecek bir dava değildir. Bu, bir milletin davasıdır.

Temenni ederiz ki, onu anmak için ölümü, doğumu, her akla gelen fırsatı bilelim ve bütün millet eb'adında onu konuşalım.»

Lûtfi Erişçiden sonra Suad Tanşer de bir hitabe irad etmiş, Meliha Özelkıs ve İhsan Erkılıc Fikretin «Millet Şarkısı» ve «Mavi Deniz» manzumelerini okumuşlar, ihtifale nihayet verilmiştir.

Fikretin ölüm yıldönümü münasebetile Eminönü Halkevinde de saat 18 de toplanılarak merasim yapılmış, Siyasal Bilgiler okulu muallimlerinden Nureddin Sevim Fikretin hayatı ve eserleri hakkında bir hitabe irad etmiş, şiirlerinden parçalar okumuştur.

Diğer Halkevlerinde de Fikretin hatırası anılmıştır.

Fenerbahçe güzelleşiyor

Belvünün yerinde ve Floryada iki büyük Şehir oteli yapılacak

Belediye imar programına göre ilk plânda yapılacak işler arasında Belediyece satın alınan Fenerbahçenin ağaclandırılması işi de vardır. Fenerbahçe ağaclandırılıp güzelleştirilerek Kadıköy civarının en iyi mesiresi haline getirilecek, sahil boyuna istinad duvarları yapılacak, Fenerbahçe plâjı modern bir hale getirilecek, bir de güzel kazino yapılacaktır. Fenerbahçedeki Bizans devrinden kalma hamam da tamir olunarak muhafaza edilecektir. Bu arada, Kalamışla Fenerbahçe arasındaki meşhur Belvü oteli yıkılarak yerine bütün istirahat esbabını ihtiva eden gayet geniş ve modern bir şehir oteli yaptırılacaktır. Bu şekilde büyük bir otelin de Floryada yapılması takarrür etmiştir.

Gene imar faaliyeti cümlesinden olarak, Tepebaşı caddesi genişletilecek, Asrî sinemadan itibaren Halk bahçesi ve Şehir tiyatrosunun cadde üzerindeki muhaddeb çıkıntısı kaldırılacak, Perapalastan Asrî sinemaya kadar yolun bu ciheti müstakim bir hat halinde olacaktır. Asrî sinemayla Şehir tiyatrosu arasındaki küçük dükkânlar yıktırılacak, Şehir tiyatrosu ve Asrî sinemanın antreleri yola terkedilecektir.

Asrî sinemanın müntehasında köşedeki kahvehane istimlâk edilecek, üzerindeki bina sütunlar üstüne alınacak ve bu kahvenin yeri de yola alınacaktır.

İzmir Fuarı bugün açılıyor

[Baştarafı 1 inci sahifede]

kizde Lozan kapısında açılacak ve İstiklâl marşı dinlenildikten sonra Belediye Reisi bir nutuk söyleyecektir. İzmir Belediye Reisinin 8 sahifeden ibaret olan açılış nutkuna Ticaret Vekili B. Nazmi Topçoğlu hükûmet adına cevab verecek ve Fuar kapısındaki kordelâyı kesecektir.

Fuarın kapıları, davetlilerin ziyaretinden sonra açılacaktır. Halk saat 20 de Fuara dehil olarak gezmeye başlayacaktır. İlk gün 50,0000 ziyaretçinin Fuarı ziyaret edeceği ümid ediliyor.

Fuar her gün sabahları saat ondan, gece yarısından iki saat sonraya kadar açık bulunacaktır. Fuar sahasında bir gümrük dairesi, polis şefliği, telgraf ve telefon merkezi de dana getirilmiştir.

İNGİLİZ MÜSTEMLEKELER NAZIRININ İZMİR FUARI MÜNASEBETİLE BİR HİTABESİ

Londra 19 (A.A.) — İzmir fuarının açılması münasebetile Müstemlekeler Nazırı Lord Lloyd ile Amery 20 ağustosta saat 18,10 da radyoda Türk hükûmetine ve Fuar tertib heyetine hitaben muvaffakiyet temennisinde bulunacaklardır.

Her iki nazır da türkçe konuşacaklardır. Mevce tulleri 31,32 ve 19.60 metredir.

Samanyolu

Edebî Roman TEFRİKA: 19

KERIME NADIR

— Zülâlin bu işde suçu olmadığına dair sizi temin ederim Nejad Bey, dedi. Aramızda bulunmadığınızın farkına biraz evvel vardık.. Nereye gittiğinizi merak ettik.. Fakat rahatinizi ihlâl edeceğimizi tahmin edemediğimizden dolayı affınızı dileriz...

«Bir saattir sizi arıyorduk... Zülâl bahçeye çıkmış olmanız ihtimalinden bahsetti.. Tahmini doğru imiş!..» diyen Didarın yüzüne baktım.

Kabahati yakalanan insanların mahçup tavrı ve zoraki kayıdsızlığile gözlerini bakışlarımdan kaçırarak başını çevirdi.

Bir çeyrek kadar rıhtım üzerinde durdular. Gecenin güzelliğinden konuşuyorlar; yalnız, ayın geç çıkacağına canları sıkılıyordu.

Bu bahis belki daha uzayacaktı. Fakat yalının kapısında Namık göründü. Yanında bir kaç kişi daha vardı.

Zülâl telâşlanarak:

— Haydi çocuklar, içeri girelim, diye ileri atıldı. Kızların hepsi onu takib etmişlerdi. Ben geride kalmak istiyordum. Fakat, bu hareketimin manasız telâkki edileceğini düşünerek isteksiz bir itaatle peşlerinden yürüdüm. Salon, pencerelerin açık olmasına rağmen, havasızdı. Kapıya yakın bir yerde olan caz kulakları yırtıyor, halka halka yükselen sigara dumanları genzi tıkıyordu.

Saate bir göz attım. Yirmi dörde yakındı. Fakat davetliler arasında gitmeğe niyetli bir kişi görünmüyordu.

Sofada ve salonda danseden çiftler başımı döndürdüğü için bir sakin köşe araştırdım.

Halbuki ne mümkün!.. Genclerden mürekkeb bir gurup tarafından kordon altına alınmış gibi idim. Namık yanımda oturuyor; Zülâl etrafımda dolaşıyordu.

Bir aralık teyzezademin çok yakınıma sokulduğunu ve gülümseyen gözlerinde tatlı pırıltılar uçarak bir fısıltı halinde:

— Bu gece niçin böyle durgunsun Nejad?.. dediğini farkettim.

Gözlerimi gözlerine çevirerek:

— Kalabalıktan ve bilhassa şu dansdan nefret ettiğimi bilirsin, dedim. Sıkılıyorum. Bunalıyorum..

— Benim saadetimi kutlayan bir eğlentiden böyle sıkılmak ve bunu hiç çekinmeden itiraf etmek bir cür'et değil midir?..

— Belki de küstahlık!.. Fakat beni biraz anlamalısın ve mazur görmelisin.....

Bir an düşündü. Sonra gülerek:

— Haydi seninle bir dans edelim, dedi.

Gözlerine sert sert baktım. Gülmesini zapta çalışarak devam etti.

— Sen galiba bir şey de yemedin.. Büfede hiç görünmedin... Nejad, vallahi çok saçma sapan bir adamsın...

Namık Zülâlin sözlerini duymuştu. Yüzüme dikkatle baktı. Hayretle:

— Nejad, sahi bir şey yemedin mi? dedi.

— Yedim!

— Galiba doğruyu söylemiyorsun..

— Seni temin ederim...

— Fakat bir hoşluğun var... Hasta mısın yoksa?...

— Biraz!..

— Nen var?...

— Bilmiyorum... Sersem gibiyim... Kalabalık beni boğuyor...

— Fakat bir müddet bahçede dolaştığını zannediyorum. Uykun geldi ise, istirahat et!..

— Hayır... Uykum gelmedi...

— İnkâr ediyorsun Nejad!.. Muhakkak uykun geldi... Biz de artık dağılmalıyız..

Bu sırada karşıdan teyzem Zülâle işaret ederek dışarıya çağırdı. Namık ayağa kalkmıştı.

Herkeste bir kımıldama, bir hareket sezdim. Göğsümün üstünden yavaş yavaş bir ağırlığın eksildiğini duyar gibi oluyordum. Biz bize kalacağımızı düşündükçe kalbim ferahlıyordu.

Bir saat içinde bütün davetliler gittiler. Namık da veda edenler arasında idi. Yalıda yalnız, teyzemin çok aziz ahpablarından bir ikisi kaldı.

Yatmak için telâş ediyormuşum gibi yukarıya çıktım. Üst katın sofası karanlıktı. Fakat odama girmek istemiyordum. Merdiven başında durdum ve garib bir kararsızlık içinde Zülâlin yukarı çıkmasını bekledim.

Aşağıdan sesi geliyordu. Misafir hanımlarla konuşuyor, annesine sesleniyor, Esved kalfa ile şakalaşıyordu.

Nihayet merdivenin alt başından, «Allah rahatlık versin!» dediğini ve İngilizce bir şarkı mırıldanarak basamakları atladığını duydum.

Beni sofada görünce şüphesiz şaşıracaktı. Orada niçin durduğumu, elektriği neden yakmadığımı soracak ve belki de benimle gene biraz eğlenecekti.

Fakat hiç de böyle olmadı. Zülâl karanlıkta beni görmeden önümden hızla geçti ve odasına girdi.

Kapıyı kapamadığı için harekâtını seçebiliyordum. Henüz yükselen ay, pencereden odanın ortasına kadar gümüş yaldızlarını serpiyor ve eşyayı loş bir aydınlık içinde belirtiyordu. Lâmbayı yakmadı. Başından çıkardığı dalı komidinin üzerine koydu ve pencerenin önüne gitti.

Farkında olmadan kapısının eşiğine kadar gelmiştim. Halının üzerindeki gümüş daire içinde gölgesi, iri bir leke gibi duruyordu.

İçimde bir zonklama vardı.

Elimde olmadan iki adım attım. Fakat, onun, pencerenin önünden ayrıldığını görünce olduğum yerde kaldım.

Vücudümü farketmiyor; yalnızlığın emniyeti içinde dalgın ve kayıdsız bulunuyordu.

Kollarını jimnastik yapar gibi yukarı kaldırdı; sağa sola hareket ettirdi. Gerinmeyi andıran bu hareketten sonra yavaşça:

— Yatmalı! dedi.

Geri dönmek ve gene sessizce dışarı çıkmak için davrandım. Lâkin ayaklarım kımıldamadı. Ne yaptığımı hangi gayeye tâbi olduğumu bilmeden biraz yana çekildim ve karanlık bir köşeye büzüldüm.

Bir şarkı mırıldanarak yavaş yavaş elbisesini çıkarıyordu.

Kalbimde şiddetli bir çarpıntı ve tatlı bir heyecan vardı. Onu hiç bir zaman bu kadar yarı çıplak görmemiştim.

Elbisesini bir kanapenin üstüne serdi. İskarpinlerini ve çoraplarını karyolanın ucuna fırlattı; geceliğini sırtına geçirdi.

Uyuşuk bir haldeydim. Derin bir Zülâle tatlı ürpermelerle içim geçiyor; Zülâlin olmanın ne eşsiz bir saadet olacağını da, her zamankinden daha ziyade hissediyordum.

Kapıyı kapadı. Böylelikle odada mahpus kalmış oldum:

Yürüdü, karyolasının örtüsünü sıyırdı, yatağa uzandı.

Somyanın bir iki gıcırtısından sonra da derin bir sessizlik hasıl olmuştu. Yalnız, açık pencereden, ağaclarda öten kuşlarının feryadları aksediyordu.

Dizlerimin kesikliği o derecede ki, ayakta sallanıyordum. Göğsümün da sıcak bir şeyler akıyor, heyecanım tikçe şiddetleniyordu.

Şuursuz bir iki adım daha attım. Bu karanlık odanın içinde karyola, kıymetli ve nadide bir tablo idi. Zülâl beyaz örtüler arasında, fildişinden yapılmış eşsiz bir heykel güzelliği ve bir peri füsunile yatıyordu.

Biraz daha ilerledim. Lâkin ayağımın altında bir şey çıtırdamıştı. Gene hareketsiz kaldığım halde, o yastıktan başını kaldırdı.

(Arkası var)

Günün yazısı

Kış gelmeden...

Mihver devletleri kışdan evvel İngiltereyi sulha icbar etmek gayretile hücumlarını İmparatorluğun can alacak noktaları üzerinde teksife çalışıyorlar. Biten hafta içinde İngiliz adalarına yapılan hava taarruzlarına kaç tayyarenin iştirak etmiş olduğunu ve bu hücumlar neticesinde İngiliz müdafaa tertiblerine ne gibi zararlar ika edilmiş bulunduğunu doğruya yakın sayılacak kadar biliyoruz. Ve bunlarla hükmedebiliyoruz ki, İngiliz mü - dafaa iradesi kırılamamış, bilâkis hasmın gösterdiği şiddet nispetinde yükselmiştir. Mihver devlet adamlarının, haklarında, ne niyetler beslemekte olduklarını İngilizler, şüphesiz, çok iyi takdir ediyorlar. Avrupadan başlayarak dünyaya sirayet ettirileceğini bu sütunda bir kaç kere izaha çalıştığımız mihver hegemonya arzularının uzak istikbale matuf bir tehlike telâkki edilemiyeceğini gösteren delilller, her gün ve bizzat bu adamlar tarafından bol bol verilmektedir. Geçen hafta zarfında Bay Rudolf Hes tarafından, Viyanada söylenmiş olan nutuk bunlardan biridir. Bay Hitler'in vekili bu nutkunda, «son barış tek - lifi kabul edilmediğine göre Almanya ile İtalyanın yapacakları tek iş, bütün kuvvetlerini bir araya getirerek İngiliz mukavemetini kırıp İmparatorluğu yıkmaktan ibaret» olduğunu açıkça söylemiş ve bu sözler mihver siyasî mahfillerinde Almanyanın bir intizar harbi yapmaktan çok uzak bulunduğu suretinde tefsir edilmiştir.

Filvaki, mihver devletlerinin menfaati, kıştan evvel harbi bitirmektedir. Ancak, harbin en ehemmiyetli hareket merkezini teşkil eden İngiliz adalarile civarları için kış başlangıcı, eylûlün üçüncü haftasına doğru gündüzle gecenin tesavisi esnasında vuku bulan meddü cezir hâdiselerinin sıklaşıp Manş denizi kıyılarında bilhassa küçük gemilerin barınmasına tamamile mâni olacak derecede şiddetlenmesine ve bu mevsime mahsus fırtınaların da çoğalmasına tekabül e - der. Demek oluyor ki Almanya ile müttefiki imkânsızı mümkün kılarak 15 eylûlden evvel İngiliz adalarının bir kaç noktasında birden iyice tutunmalarını temin edecek bir ihrac hareketine başlamak veya adalara hava taarruzlarını teşdid etmekle beraber İmparatorluğun Cebelüttarık, Süveys, Malta gibi Akdenizdeki hâkimiyetini zıman altında bulunduran yerlerini de kısa zamanda ele geçirerek onu aman dileyecek mustar bir vaziyete getirmek mecburiyetindedirler. Mihverin bu hareketlerinden Akdeniz ve civarına taallûk eden kısımlar, tabiidir ki, İtalyanın hissesine isabet etmektedir. Ve gene bu sebeble, İtalyan - Yunan gergioliğini intac eden hâdiselerin Adrivatiği büsbütün kapadıktan sonra Mısıra daha yakın ve daha emin üsler tedarikini istihdafla tertib edilmiş oldukları tahmin edilebilir.

Lâkin, tahminler ne derece mihver lehine olursa olsun, bütün bu hareketlerin yirmi beş gün ve nihayet dört beş hafta zarfında tahakkuk ettirilmesi kabil midir? Muharibler, Almanya ile İtalya ve İngiltereden ibaret kaldığı müddetçe, -iki tarafın hava ve deniz faaliyetlerile şimdiye kadar yapmış olduklarına da bakılarak- bu suale verilecek cevab kat'i bir «Hayır!» dan ibaret olmak lâzım gelir.

Nasuhi BAYDAR

SABAH GAZETELERİ

VATAN

İÇ VE DIŞ EMNİYETİMİZ

Ahmed Emin Yalman, bir memleketin iç ve dış emniyetinin birbirine bağlı, birbirine tamamlayıcı ve ikisinin bir kül olduğunu ve memleketimizin bunları bir kül saymak hususunda büyük bir uyanıklık göstердiğini söylüyor. Vatan ve rejime karşı suç işliyenlerin askerî mahkemelere verilmesi hakkında hazırlanan yeni kanun lâyihasının da bunu teyid ettiğini beyandan sonra, diyor ki:

«Halkımız da bu meselede tam bir uyanıklık göstermiştir. Vasatî tahsil derecemiz, umumî yaşayış seviyemiz belki de diğer bir çok memleketlerden geridir. Fakat vatanî meselelerde intibah ve olgunluk bakımından Türk vatandaşı, hele bu son senе içinde en ileri memleketleri utandıracak ve gıpta ettirecek bir imtihan geçirmiştir. Dış ve iç emniyetin bir kül teşkil ettiğini pek iyi kavramış ve yurdun emniyetine ilişiği olan meselelerde hükûmetle candan iş beraberliği etmiştir. Başka memleketlerde kolayca zehir saçabilen beşinci kolcular, memleketimizde her Türk vatandaşının başlıbaşına bir kale olduğunu görmüşlerdir.»

VAKIT

YUNANİSTANA YAPILAN TEHDİDLER

Asım Us «Vakit» de diyor ki:

«Hâdiseler şunu bize açıkça gösteriyor ki fırsat müsaid olduğu gün İtalyan gazetelerinin Yunanistana karşı sordukları sualler resmi notalara girecektir.

Yunanistan teslimiyet gösterdiği takdirde İtalyanlarla Bulgarlardan, ne olacağı malûm olan talebler bunu takib edecektir. Bu talebleri teyid için şimdiye kadar Balkanların sulhunu muhafazaya taraftar olan devletlerin tanklar ve tayyarelerle Yunan hudutlarına geldikleri görülecektir.

Şu kadar var ki Akdenizde İngiliz donanmasının durdukça tanklara ve tayyarelere dayanan bu tehdidlerin filiyata geçmeleri kolay değildir. Zira bu yoldaki tehdidlerin filiyata geçmesi Yunanistanın Balkanlarda ve Akdenizde yalnız olmadığını göstere - ektir.»

Avrupada HARB

İngiliz resmî tebliği

Londra 19 (A.A.)

Hava Nezareti tebliği:

Sonradan gelen malûmat dün akşam İngiltere üzerine yapılan hücumların umumiyetle az hasar ika ettiklerini teyid etmektedir. Bununla beraber, yüksek infilâk kabiliyetinde müteaddid bombalar cenubu şarkide bir şehir üzerine düşmüşler ve bazı evleri hasara uğratmışlardır. Ve bazı kimselerin yaralanmasına sebeb olmuşlardır. Yaralılardan bazıları ölmüştür

Gece düşmanın hava faaliyeti büyük mikyasta olmamış, fakat İngiltere ve Galles cenubunda muhtelif mahallere bombalar atılmıştır. Hasar azdır. Az kimse yaralanmıştır.

● ●

Londra 19 (A.A.)

Hava Nezareti tebliği:

Dün gece bombardıman tayyarelerimiz tekrar Milano ve Torino'da bulunan İtalyan tayyare fabrikalarını bombardıman etmişlerdir.

Başka tayyarelerimiz de Bardheinfeldende alominyom fabrikalarına, Alman - İsviçre hududu civarında Waldshut kimyevî maddeler fabrikalarına hücum etmişlerdir. Bu fabrikaların binalarına tam isabetler kaydedilmiş ve yakılmışlardır.

Freiburg ve Mulhouse civarında Hazoheim tayyare fabrikalarına mühim hasar ika edilmiştir.

Sahil müdafaa teşkilâtına mensub tayyarelerimiz projektörlerin kesif faaliyetine ve tayyare dafi bataryalarının şiddetli ateşine rağmen Bulugne limanını muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir.

Tayyarelerimizin hepsi üslerine dönmüşlerdir.

Alman resmî tebliği

Berlin 19 (A.A.)

Alman orduları başkumandanlığı tebliği:

Alman hava kuvvetleri 18 ağustosta yeni büyük muvaffakiyetler elde etmişlerdir. İngilterenin cenub ve merkezinde mühim askerî hedeflere muvaffakiyetle hücum ederek sınaî müesseseleri ve demiryollarını ve tayyare dafi batarya mevzilerini, Londra civarında Kent ve Henphire kontluklarında tayyare meydanlarını bombardıman etmişlerdir.

Manş kanalı üzerinde bulunan deniz hedeflerine karşı yapılan hava hücumlarında 4000 tonluk bir gemi batırılmış, bir diğeri ağır hasara uğratılmıştır.

Bir çok mahallerde cereyan eden şiddetli hava muharebelerinde bombardıman ve avcı tayyarelerimiz düşmana ağır zayiat verdirmişlerdir.

Yarbay Huthun kumandasındaki bombardıman tayyare filomuz yalnız bugün 51 düşman tayyaresi düşürmüştür.

19 gecesi muharebe tayyarelerimiz, Londranın şarkındaki büyük antrepo fabrikaları, Essex kontluğunda Norwick'de askerî fabrikaları, Mildfordhaven, Bornemouth ve Weymouth liman tesisatlarını ve cenub vilâyetlerinde ve Liverpool civarındaki muhtelif tayyare meydanlarını bombardıman etmişlerdir.

Hedeflerin hepsinde yangınlar çıktığı ve infilâklar olduğu müşahede edilmiştir. Limanlarda bir çok gemilere isabet vaki olmuştur.

Gene 19 gecesi İngiliz tayyareleri cenubî ve garbî Almanya üzerine bombalar atmışlarsa da mühim hasar verdirememişlerdir.

Dün düşmanın zayiatı 147 tayyaredir.

Bunlardan 124 ü hava muharebelerinde, mütebakisi de yerde veya tayyare dafi bataryalarımızın ateşile düşürülmüşlerdir.

Tayyarelerimizden 36 sı üslerine dönmemişlerdir.

Harb mıntakasındaki çocukların nakli

Vaşington 20 (A.A.) — Bugün Amerika âyan meclisi, harb mıntakasındaki çocukların Amerikan gemilerine nakline aid kanun projesini ittifakla kabul etmiştir.

General Motors ve Ford faaliyette!

Simla 20 (A.A.) — İki Amerikan şirketi olan Ford ve General Motors kumpanyalarının mühim otomobil karoseri fabrikalarının Hind hükûmetinin Hind ordusu için acele sipariş ettiği askerî otomobilleri imal etmek üzere hususî tertibat aldıkları zannedilmektedir.

Halihazır Hind kara kuvvetlerinin 20 ilâ 30 bin otomobil satın almağa ihtiyacı olduğu beyan edilmektedir.

Amerika - Kanada anlaşması

Nevyork 19 (A.A.) — Amerika ile Kanada arasında yapılan müdafaa anlaşması hakkında mütalea yürüten Herald Tribune gazetesi, mütecaviz milletler, garb yarım küresine girecek olurlarsa, Amerikanın kollarını bağlıyarak durmıyacağını M. Ruzvelt'in dünyaya bir defa daha ihtar ettiğini yazmaktadır.

● ●

Vaşington 20 (A.A.) — Amerika ve Kanada müşterek müdafaasına aid anlaşma meb'usların ve hariciye komitesi azalarının ekserisi tarafından tasvib edilmektedir.

Âyandan Vanderberg aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

— Sonunda ve gayri kabil iştirab olarak Amerika Birleşik devletleri Kanadanın müdafaasından mes'ul olacaklardır. Alınan tedbirleri tamamile tasvib ediyorum.»

Meb'uslardan Bloom da «Bu tedbir husul bulmaları için dua ettiğimiz neticeleri getirecektir.»

MERAKLI ŞEYLER

Meşhurların sırları...

İsimleri ve resimleri sık sık gazetelerde çıkan bir çok meşhurlar vardır ki, onlara aid çok şey duymuş, yahut okumuşuzdur. Fakat gene de bilmediğimiz bir çok tarafları vardır. Bu yazıda bunlardan bazılarının küçük sırlarını okuyacaksınız.

Kraliçe Mary

İngilizlerin Ana Kraliçesi Mary'den başlıyalım. Kraliçe Mary, bu asil, vakur ihtiyar kadın, yalnız olduğu zaman, ıslık çalmaya bayılır. Tiryaki değildir. Fakat öğle yemeklerinden sonra daima bir sigara içmeyi itiyad edinmiştir.

Eve Curie

Meşhur kimyager Curie'nin kızı, Eve Curie, Amerika Reisicumhurunun misafiri olarak Beyaz Sarayda üç gün geçirmiş tek Fransız kadınıdır. Muhabirliğe başlamadan evvel piyanist olarak tanınmıştı.

Lady Charles Cavendish, bu büyük Ledy, meşhur sinema yıldızı dansöz, Fred Astaire'in kızkardeşidir. Evlenmeden evvel uzun müddet kardeşile beraber çalışmıştı. Fred Astaire'in partenairi idi.

Lady Charles Cavendish

İtalya Kraliçesi modaya pek meraklıdır. Bütün moda mecmualarına abonedir. Fakat merakının şayi olmasından korktuğunu söylerler.

Paul Valery

Paul Valery domuz sucuğuna bayılır. Bunu bilen dostları, ona her geçtikleri şehirden buranın specialitesi diye paket paket domuz sucuğu göndermişlerdir.

Meşhur seyyah boksör Henry Armstrong antrenman yaptığı günler, kısa fasılalarla çekildiği istirahat dakikalarında derhal, her zaman yanında taşıdığı İncilini açar, dindarane bir hürmet ve muhabbetle okumaya dalar.

Henry Armstrong

Annebella, çalışmakta olduğu filim kumpanyası tarafından angaje edilirken konturatına şöyle bir madde konmuştur: Sevimli yıldız, her zaman için Amerikan erkekleri ni Fransız erkeklerine tercih ettiğini söyliyecektir. Ne dersiniz? Acaba böyle söyliye söyliye mi Tyronne Power'i bulup evlendi?

İtalya Kraliçesi

Meşhur facia muharriri, Marcel Achardın çok zaman evvel de tiyatro ve sahne ile teması vardı. Çünkü şöhretini yapmadan evvel süflörlük etmişti.

Edward G. Robinson, bu tanınmış aktör, canı fazla sıkıldığı zaman, derhal lisan dersi almaya başlar. Bir lisanı öğrenmesi için üç ay kâfi gelmektedir. Yedi lisan bilmekte olduğuna göre her halde canı sık sık sılıyor.

Einstein

Saint - Exupery'in - yazıcı ve pilot - hoş bir vakit geçirmek için tercih ettiği şey: Dünyayı dolaşmak.. Hususiyetlerinden biri de hayatına aid dışarı hiç bir şey sızdırmaması, sırlarını şayanı hayret bir şekilde saklamasını bilmesidir.

Albert Einstein, fazla sıcaklarda iyi çalışamaz. Bununla beraber en büyük keşiflerini yazın gölgede derecei hararet kırkı bulduğu zamanlarda yapmıştır.

Moskovada büyük hava manevraları

Moskova 19 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Sovyetler Birliği dün havacılık gününü tes'id etmiştir.

Moskova hava meydanında yapılan büyük hava geçidinde Stalin ve silâh arkadaşları hazır bulunmuşlardır.

Genc Sovyet pilotları bir takım hava hareketleri yapmış, müteakiben askerî tayyarelerle plânörlerin uçuşları ve bombardıman ve avcı tayyareleri arasında yapılan muharebe manevraları seyredilmiştir.

Geçide dört yüz kadar tayyare iştirak etmiştir.

Keza bir çok diğer şehirlerde de hava geçidleri yapılmıştır.

Chrysler vefat etti

Nevyork 19 (A.A.) — Otomobil endüstrisinin maruf simalarından Chrysler vefat etmiştir.

Hitler umumî karargâha gitti

Bern 19 (A.A.) — Basler Nachrichten gazetesinin Berlindeki muhabiri M. Hitler'in garb cephesindeki umumî karargâha gitmek üzere Berlinden ayrıldığını bildirmektedir.

Köylüyü koruyan kararlar

İstanbul Vilâyeti Ziraat müdürlüğü İstanbul ve mülhakatındaki fakir köylüleri fevkalâde sevindiren yeni kararlar vermiştir Üç senedenberi köylüye 90 bin kilodan fazla selektörlenmiş ve ilâclanmış tohumluk sert buğday dağıtmıştır. Bakırköye 4 bin, Çatalca ve Silivriye beş bin, Kartal ve Yalovaya 350, Üsküdar ve Şileye 2500, Beykoz ve Eyübe 1500, Beyoğluna da bin kilo buğday ve Silivri ile Çatalcaya iki bin beşer yüz, Çatalcaya da 1500 kilo mısır dağıtmıştı. Bu cins buğday ve mısırlar ıslah istasyonlarından tedarik edilerek tevzi edilmişti. Bunlar hasılat zamanında aynen istirdad edilecekti. Vilâyet Ziraat müdürlüğü bu tohumları fakir ve askere giden köylülerden geri almamaya karar vermiş, bu karar kendilerine tebliğ edilmiştir. Ziraat müdürlüğünün köylüyü koruyan bu kararı her tarafta sevinc uyandırmıştır.

Vilâyet Ziraat müdürlüğü geçen sene köylüye damızlık 1500 kadar Legorn ve Rot cinsinden tavuk ve on bin kadar da cins yumurta tevzi etmişti. Yumurtalar köylüye meccanen ve meraklı şehirlilere de beşer kuruşa verilmişti. İyi yetişmiş iri tavuklar da onar kuruşa satılmıştı. Bu tevziattan çok iyi neticeler alınmıştır. Bu sene de tevziata devam edilecektir.

AKİSLER

Siyasî pardon

Nasırınıza basan ve bir dakika sizi sanki canevinizden vuran adama karşı hiddetiniz onun bir «pardon»u ile şaşalar, dişlerinizi gıcırdatır, fakat ağzınızı açamazsınız. Şimdi Yunanistan da o haldedir.

Geçen gün bir Yunan kruvazörü torpillendi. Bir iki gün evvel de iki Yunan harb gemisinin bombalandığı haberi geldi.

Bunları yapan İngiltere mi, İtalya mı?. İngiltere o sularda İngiliz harb gemisi bulunmadığını ilân ettiğine göre İtalyan tahtelbahirlerinin ve tayyarelerinin bir yanlışlığa sebeb oldukları kanaati kökleşti. Bir yanlışlık!.. Evet ama Yunanistana senelerce telâfisi kabil olmayacak bir ziyaa sebeb olan bir yanlışlık... Şimdi bu vaziyette Yunanlıların haklı hiddetini düşününüz. Ancak İtalya bu yanlışlıktan dolayı tarziye vermiştir. Tarziye siyasî pardondur. Yalnız, batan kruvazör, bir nasır değildi.

Banyo bir liraya

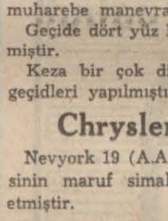

Fatihde oturan bir dostumuz, en yakın bir plâjda bir tek banyonun kendisine yalnız yol ve deniz parası olarak yetmiş beş kuruşa mal olduğunu söylüyor ve hesabını gösteriyor. Bu hesabın üçte birinden fazlası deniz parasıdır.

Tramvay parası ucuz değilse de bilhesab pahalı da değildir. Şimendifer ucuzdur da, vapur ücretlerinde de tenzilât yapılmasına bu sırada belki imkân yoktur. Bütün bunların kömürle, demir malzemesi ile, makine ile Binaenaleyh dünyanın bu günkü şartlarile sıkı alâkası var. Arada bir ecnebi şirketin cebini doldurmak hırsı da olmadığı halde bizim aklımızdan geçen ucuzluğu temin kabil olamıyor. Fakat deniz suyuna ne diyelim?. O neden pahalı? Oda mı Karakulak suyu gibi damacanalar içinde ara - balarla uzun yollardan geçerek getiriliyor?. Bu yedi yüz bin kişilik şehrin denize girenleri her sene artıyor. Bunu üç beş misline çıkarmak, bütün halkı boş ve tatil zamanlarında denize alıştırmak kabil olduğu gibi en modern tesisatlı bir plâjda denize girmeyi adam başına beş kuruşa mal etmek de kabildir.

İki ihtifal

Tevfik Fikret için ihtifal... Lâzım. Mehmed Akif için ihtifal.. O da lâzım. Bu iki adam birbirlerini sevmezlerdi. Fakat ikisi de memleketini sever, memleketi için can atardı. Binaenaleyh biz ikisini de sevmeli, ikisinin de san'atini takdir etmeliyiz.

Akif Fikrete «Zangoç» demişti. Fikret Akifi molla ve softa olarak tezyife kalktı. Bu onların kanaati, belki de birbirlerini yakından tanımamakdan doğan vehimleri idi. İkisini de eserlerile ve hususiyetlerile tanıyanlar, Fikretin Zangoç ve Akifin softa olmadığını söylerler.

Halbuki Fikreti sevenler Akife, Akifi sevenler Fikrete lânet okumak lâzım olduğunu sanıyorlar. Onlar için yapılan ihtifallerde bu yanlış kanaatin düzeldiğini göstermek ikisinin de san'atkâr ve vatanperver ruhunu tazize ayrıca vesile olacaktır.

Nerede, ne zaman ?

Bu iki sual bütün dünyayı deli edecek. Nerede, ne zaman? Henüz galiba kimsenin halledemediği bu muammayı karşımıza çıkaran İngilizlerdir.

Daha bir kaç gün evvel Müstemlekât Nazırları:

«Bizim için harb düşmanı taarruz ettiğimiz ve onlara kendi topraklarında hücum ettiğimiz zaman başlayacaktır.» demişti. Dün de Levazım Nazırı İngiliz ordusundan bahsederken onun vakti geldiği zaman umumî taarruz vazifesinde kullanılacağını söyledi.

Eğer bu vaidler tekerrür ederse Amerika gazeteleri bilmeceler tertib edecekler, doğru halleden karilerine yüzer bin lira mükâfat vadedeceklerdir.

Avrupa harbinden Amerika gazetelerinin istifadesi bir kaç misli olduğuna göre uğruna bir kaç yüz bin lira vermeleri mübalagalı bir tahmin değildir. B. S.

Afrikada HARB

İngiliz resmî tebliği

Londra 19 (A.A.)

Somali muvaffakiyetle tahliye edilmiştir. Mukaddema kaybedilen iki toptan maada bütün toplar ırkâb edilmiştir. Malzeme, gıda maddeleri ve teçhizatın bir kısmı da tahliye edilmiş, geriye kalan kısım imha edilmiştir. Yaralılar da tahliye olunmuşlardır. İtalyan zayiatı bilhassa Karagömlekliler cüzütamları arasında ve İngiliz zayiatile nispet edilmiyecek derecede ağırdır.

Müttefiklerin Somalideki iptidaî tedbirleri sıkı bir Fransız ve İngiliz işbirliği esasına istinad etmekte idi.

Bu plâna nazaran Fransızlar bütün vaziyetin mihveri olan Cibutide sağ cenahı tutacaklardı. Fransız hükûmetinin yeni muhasamat vaziyetine iştirake anî olarak nihayet vermesi üzerine yeni ve vahim bir vaziyet doğmuş bulundu. Müttefik kuvvetlerden yarısından fazlası muattal bir hale geçince hasıl olan fevkalâde vaziyetin önüne geçmek için derhal en fiili tedbirler almak lâzım geldi. Muhtelif hal suretlerile karşılaştık.

Somaliyi emniyette bulundurmağa kâfi kuvvet sevkedebilirdik. Fakat bu suretle hareket mühim ihtiyatların burada kullanılmasını intac edecekti. Bu suretle daha mühim harb sahnelerindeki ihtiyatlarımız zayıflamış olacaktı. Zaman amili de ciddî surette gözönünde bulundurulmalı idi. Binaenaleyh bu plân teessüfle bir tarafa bırakıldı. Diğer bir hal sureti de hiç mukavemet etmeksizin derhal tahliye idi. Bu şekil harb etmeden İngiliz topraklarını terketmek manasını taşıyacaktı. Aynı zamanda da düşmana telâfi etmesi güç insan ve malzeme hususunda zayiat verdirmek fırsatını kaçıracaktık.

Üçüncü hal sureti de ufak kuvvetlerimizle orada kalmak ve çekilmek gayrikabili içtinab oluncaya kadar düşmana azamî zayiat verdirmekti. Üçüncü şık kabildi ve şimdi Somalinin tahliyesi de muvaffakiyetle bitirildi. Ordumuz çekilmiş bulundu. Toplarımız evvelce zayi edilen ikisi müstesna olarak hepsi ırkâb edildi. Malzeme, yiyecekler ve teçhizat kısmen tahliye edildi. Kalanlar da imha olundu. Yaralılarımız arızasız çıkarıldı. İngiliz deniz ve hava kuvvetleri sıkı bir surette işbirliği yapan Rhodesialı Hindli, Afrikalı ve Somalili kıtaat kendilerine tevdi edilen vazifeyi, kendilerinden adedce çok faik bir düşmana karşı muharebe ederek takdire değer bir maharet ve cesaretle ifa ettiler.

● ●

Kahire 19 (A.A.)

Resmî tebliğ:

Garb çölü Porto Capuzzoda şimal mıntakasındaki depoların 17 ağustosta bombardımanından sonra devriyelerimiz bir kaç saat süren ve 30 metre kadar yükselen duman sütunları görmüşlerdir.

Kenya: 18 ağustosta Hbunanın bir kaç mil mesafesinde 30 yerli haydudluk bir grup, İngiliz küçük bir Kings African Rifles zabitlerinin kumandasındaki müfreze ile ufak bir musademeden sonra firar etmiştir.

Filistin ve Sudan: İş'are değer bir şey yoktur.

İtalyan resmî tebliği

İtalyada bir mahal 19 (A.A.)

İtalyan orduları umumî karargâhının 72 numaralı tebliği:

İngiliz Somalisinde kıt'alarımız düşmanın müdafaa hattını yardıktan ve «Faruk» u zaptedip geçtikten sonra gemilere doğru ricat eden düşmanı takib etmektedir. Bu gemiler avcı tayyarelerimiz tarafından mütemadiyen bombardıman edilmektedir.

Bir düşman tayyaresi avcı tayyarelerimiz tarafından düşürülmüştür.

Düşmanın Kassala üzerine yaptığı bir hava akını insanca zayiatı ve hasarı mucib olmamıştır.

Addis-Ababa hava limanına yapılan diğer bir akın neticesinde iki kişi ölmüş, beş kişi yaralanmıştır. İçinde eski malzeme bulunan iki hangara bombalar isabet etmiştir.

Şimalî Afrikada hava kuvvetlerimiz Sidi-Barrani hava limanındaki tesisatla Sollum'un cenubu şarkî mıntakasında kampları ve motörlü arabaları müessir surette bombardıman etmişlerdir. Bütün tayyarelerimiz üslerine dönmüşlerdir.

Düşmanın Milâno, Coni ve Torino üzerine yaptığı hava akınları neticesinde Milânoya düşen üç bomba sivil bir binaya isabet etmiş, kırlara da bir kaç bomba düşmüştür. Coni ve Torinoda'ki hasarat ehemmiyetsizdir. İnsanca zayiat yoktur. Mutad varakalar atılmıştır.

Almanya ve İngilterenin tam ablukası

Londra 20 (A.A.) — Röyter'in diplomatik muhabirinin bildirdiğine göre İngilterenin tam abluka altında ilân edilmesi için Almanya tarafından serdedilen sebebler hakkında Londra salâhiyettar mahfilleri Alman beyannamesinin değerinde ölçü ile karşılanması için ticareti bahriye denizcilerinin Almanların gayrimeşru ve sert hareketlerini kâfi derecede tanıdıklarına işaret etmektedirler.

Deniz zayiatımıza taallûk eden Alman iddialarının akla sığmaz evsafta olduğu müttefik ticaret gemilerinin serbestçe seyrüsefer etmesile meydandadır.

İngilterenin her zaman mayin tarlaları - nın yerlerini bildiği ve ruhsatiye ile seyrü sefer sisteminin bitaraf gemilerin yolunu kolaylaştırmakta ve temin etmekte olduğu kaydedilmektedir.

İngiltere sularında seyrüsefer edecek gemilere yapılan tehdide gelince Almanyanın bu gemilere karşı ötedenberi her türlü gayrimeşru silâhları kullandığı esasen malûmdur.

Amerika hazırlanıyor

Vaşington 19 (A.A.) — Âyan meclisi maliye encümeni Atlantik ve Pasifik donanmalarile 1,200,000 kişilik bir ordunun teçhizine aid tahsisat kanun projesini kabul etmiştir.

Politika - Askerlik

Somalide harb gittikçe şiddetleniyor

İtalyanların Somalide İngilizlere karşı giriştikleri taarruz gittikçe şiddetlenmektedir. Gelen telgraflardan öğrendiğimize göre, Berbera etrafında beş gündenberi çetin muharebeler olmaktadır. İtalyanlar bu muharebelerin kazanıldığından bahsetmekte, fakat asıl hedef olan Berbera hakkında bir şey söylememektedirler. İngiliz tebliğinde ise, vazifeleri, düşman kuvvetlerinin ilerleyişini durdurmak olan İngiliz kuvvetlerinin muhtelif taciz hareketleri yaptıkları haber verilmiştir. Bu iki tebliği karşılaştırırsak, çıkaracağımız mana şu olur: İtalyanlar henüz dağlık ve sarp arazide ilerlemekten başka bir şey yapmamışlardır. Fakat Berbera'nın vaziyeti de o kadar emin değildir. Çünkü İtalyanlar hücumlarını geneİngilterenin en zayıf bir yerine teksif etmekle, kolay ve ucuz zafer kazanmak için şimdiye kadar takib ettikleri sisteme, azamî riayet göstermişlerdir.

Vaziyete bakılınca, Afrikanın şarkında İtalyan stratejisinin şu şekilde inkişaf ettiği anlaşılıyor:

Habeşistan ve bununla beraber İtalyan Somalisi Eritre etrafındaki gedikleri, tırtıkları, temizlemek ve İtalyan işgali altında bulunan yerlerin hududlarını yuvarlaklaştırmak ve düzeltmek! İtalyanlar bu maksadla evvelâ Kenya'nın şimalinde Habeş topraklarına doğru bir girinti yapan Movale'ye hücum etmişler ve burada bazı araziyi aldıktan sonra artık taarruzlarını Viktorya gölü, ve Nairobi istikametinde uzatmaktan vazgeçmişlerdir. Bundan sonra İngiliz Sudanı etrafında ufak tefek hareketler yapmışlar ve burada da bazı girintileri ve çıkıntıları düzeltmek imkânlarını aramışlardır.

Şimdi ise, Aden körfezinde bir ceb gibi duran İngiliz Somalisine saldırmaktadırlar. Bütün bunların sebebi, ceb gibi olan yerleri üç tarafından kıstırarak, daha kolaylıkla, ele geçirebileceklerini hesaba katmalarıdır. İngiliz Somalisi de ayni vaziyettedir. Ve İtalyanlar, buraya ayni maksadla hücum etmektedirler. Yoksa Aden, İngilizlerin elinde bulunduktan sonra Somali'nin kaybedilip veya muhafaza edilmesinin o kadar büyük stratejik ehemmiyeti yoktur. Ve İngilizlerin de buraya prestij'den fazla bir ehemmiyet atfettikleri zannedilemez. Çünkü, burasının hakikaten büyük bir askerî kıymeti olsaydı, İtalyanların bu gün harble ellerine geçirdikleri 30 bin nüfuslü küçük Zeila limanını İngilizler ve bilhassa Eden, daha 1935 te İtalyaya teslime rıza göstermezdi. İngiliz Somalisinin ekonomik kıymetine gelince; bu da zannedildiği kadar mühim değildir. Çünkü İngiliz Somalisinde ancak ufak tefek ziraat, devecilik inkişaf etmiştir.

İşte İngilizlerin Berbera'yı denizden takviye etmemelerinin sebebi budur. İngiliz harb sisteminin esası da budur:

Bir yerin müdafaa ve muhafazasile, o yerin kıymeti ve Büyük Britanyaya temin edeceği menfaatle mütenasib olarak meşgul olmak, yani zaruretleri miktarlarınca takdir etmek!

Mümtaz Faik FENİK

BULMACA

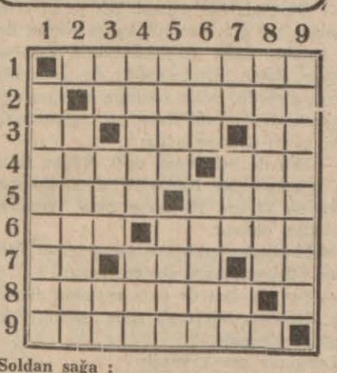

Soldan sağa :

1 — İskambilde bir kâğıd nevi.
2 — İkilî.
3 — En eski silâh - Ev aksamından - Rabıt edatı.
4 — Etraf - Pislik.
5 — Siyahi - Okuyucu.
6 — Vücud - Ok.
7 — Emmekten emri hazır - Kıvam - Nefiy edatı.
8 — Ehram.
9 — Şiire müteallik eserler.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Ebedi Şefin büyük taarruz emrini verdiği yer.
2 — Evlerin damına döşenir.
3 — İsim - Şark vilâyetlerimizden biri - Bir nota.
4 — Üzengi - Tüvan.
5 — Derece - Bir erkek ismi.
6 — Donuk - Kuvvetli.
7 — Eski bir kavim - Çakmakla beraber kullanılır - Bir edat.
8 — İdare eden, döndüren.
9 — Amerikalı.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	A	K	A	L	■	F	İ	R	A
2	D	E	F	■	B	E	T	E	R
3	A	T	■	P	E	R	■	Y	A
4	M	E	T	E	L	İ	K	■	M
5	■	N	U	R	■	D	E	V	■
6	N	■	R	Ü	S	U	M	A	T
7	A	L	■	K	A	N	■	K	U
8	M	E	K	Â	N	■	K	I	N
9	E	F	O	R	■	Ş	İ	F	A

SPOR

Boks maçları münasebetile mütalealar

Ecnebi temaslar hakkında izin almak, muayyen evsafı haiz olmak gibi şartlar kondu

Cumartesi günü akşamı Beyoğlu sinemalarından birinde yapılan ajanlığın boks müsabakası göründüğü mütevazi şekilden ve verdiği neticeden daha çok değerli olan bir hâdise idi.

Memleketimizde bir zamanlar yerleşmek, kök salmak istidadını göstermiş olan baks birdenbire sönmüş; bu menfi neticede baş rolü bazı organizatörler oynamıştır.

Memleketin bir çok yerlerinde, karakteri itibarile erkeği hemen cezbeden bu spora şahsî gayretlerle intisab edenler bulunuyor, fakat bunların kum torbası önünde çalışmaları veya bir arkadaşla eldiven giymeleri ringe çıkmak, halk önünde maç yapmak için sağlam bir basamak olamıyordu.

Nihayet beden terbiyesi teşkilâtının faaliyeti cümlesinden olmak dolayısile, cumartesi günü bir boks hareketi gördük. Burada alelâcele yapılan bu işin kusurlarından uzun uzadıya bahsetmeden evvel, on çifti bir araya getirmek gibi müspet bir faaliyet gösterenleri takdir etmemiz lâzımdır. Bu on çift içinde boksun isminden başka bir şey bilmiyen bir iki genc olsa dahi.

Boksu bilmiyen genc öğrenecektir. Bunu esaslı bir kusur olarak gösteremeyiz. Fakat gencliği bu uğurlu yolda yürütürken onu irşad edecek, otoritesini kullanarak, yani kararlarında isabet olduğu kanaatini vererek teşvik edecek idareci ve hakemlerin lüzumuna işaret etmek istiyoruz.

Cumartesi akşamı, sinema salonunun her tarafında bir heyecan vardı. Eski ve yeni baksörleri her tarafta enerjik hareketlerle konuşurken görüyorduk. Bu asabiyet ve telâş içinde maçlar yapıldı; bazı kombaları hemen orada tesadüf edilen eski hakemler, rica üzerine idare ettiler. Fakat bir çoğunda orta hakemlerinin çok asabi, kendilerini keybedecek kadar heyecanlı olduklarını gördük.

Muhakkak ki her işi ehline yaptıracağız; baks maçlarını da tabiatile eski boksörler idare edecekler. Fakat her sporda olduğu gibi boksda da hakem olabilmek için bilğinin yanında itidal ve soğuk kanlılık meziyetlerinin yer alması lâzımdır.

Gelecek maçın hakikî bir ring üzerinde yapılmasını ve hakemlerimizin eski bilğili, fakat sağuk kanlı boksörlerden seçilmesini dilerken bu yolda ilk ve müspet adımı atanları tebrik ederiz.

Füruzan Tekil

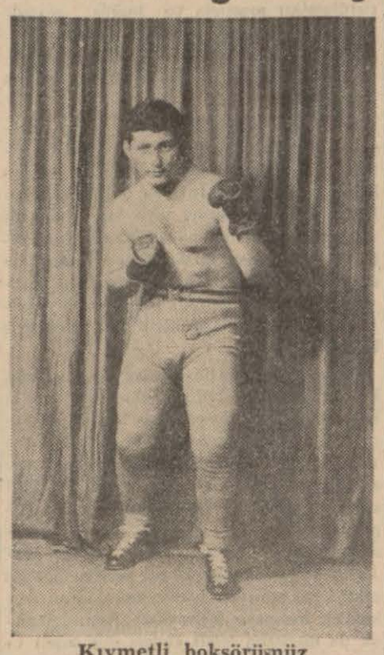

Kıymetli boksörümüz Adil Kalkavanî

Ecnebilerle yapılacak spor temasları

Ecnebi temasları hakında beden terbiyesi genel direktörlüğünce ahiren bir talimatname hazırlanmıştır. Bu talimatnamenin bazı noktalarını okuyucularımıza sunuyoruz.

Türk sporcularının Türkiye içinde ve dışında ecnebi sporcularla yapacakları millî ve temsilî temaslara, merkez istişare heyeti nin kararı, lüzumu halinde millî olimpiyad komitesinin kararı ve Hariciye Vekâletinin muvafakatile, millî ve temsilî mahiyeti olmayan temaslara da resen, genel direktörlük müsaade eder.

Bu hususlar için temasın vukua geleceği tarihden en az on gün evvel bölgelerin doğruca, kulüblerin de bölge kanalile genel direktörlüğe müracaatleri icab eder.

Ancak memleketimizden transit olarak geçen ve vaziyetleri uzun muhabereye müsaid olmayan sporcularla temas için ayni yollardan fakat müddet kaydine tâbi olmadan en seri vasıtalarla genel direktörüğe müracaat caizdir.

Kulüblerin memleket dahilinde ecnebi sporcularla yapacakları müsabakalar için, misafirlerin memleketimizde iaşe ve ibatelerinin temin edileceği hakında bölgeye bir taahhüdname vermeleri lâzımdır.

Ecnebilerle Türkiye dışında yapılacak temaslara, Türklüğün şerefini koruyacak evsafda bulunanların iştirak ettirilmesine azamî itina olunacaktır. Müsabık veya idareci olmayanların kafileye iltihakı, genel direktörlüğün müsaadesine bağlı tutulmuştur.

Kafile reisleri silsile yolile, genel direktörlüğe mufassal rapor vermeğe mecburdurlar. Bu raporda diğer başka noktaların yanında bilhassa sporcuların intizam, inzıbat, itaat, ciddiyet, nezaket ve muaşeret kaidelerine riayet,, haysiyet ve millî vakarı muhafaza bakımından hareket tarzlarına dair malûmat verilecektir.

Türk sporcuları ecnebi memleketlerden geçerken program haricinde bir müsabaka teklifi vâki olursa kafile başkanı bulunduğu mahaldeki en büyük Türk mümessiline müracaat ederek müsaade aldığı takdirde, bu teklifi kabul edebilir.

Millî vakara mugayir harekette bulunan, kafilenin muvaffakiyetine mâni olan, kafilenin inzıbat ve intizamını ihlâl edenler başkan tarafından memleketlerine iade olunabilirler.

Kafile başkanı beraberinde giden sporcuların hepsini beraberinde memlekete getirecektir. Bir sporcunun her hangi bir sebeble kafileden ayrılması icab ettiği takdirde gitmeden evvel veya oradan müracaatle genel direktörlüğün muvafakatı alınmak şarttır.

Çirkef dolu kovayı kocasının başına geçiren kadın

Nakibüleşraf sokağında 22 numaralı evde oturan İmam Talât ile 35 senelik karısı Lebgüzar Sultanahmed Sulh Ceza hâkiminin önüne çıkarıldılar. İkisi de suçlu, ikisi de davacı..

Hâkim hüviyetlerini tespit ettikten sonra ilk sözü imama verdi. O davasını şöyle izah etti:

— Biz otuz beş senelik karı kocayız. Bu sabah eve geldim. Lebgüzar mutfağı silmiş, işim acele idi, ayakkablarımla girdim. Karım bundan müteessir olmuş. Herif sen Müslüman değil misin? İmam da olacaksın, neye eve ayakkabı ile giriyorsun? dedi ve elindeki pis su dolu kovayı başıma geçirdi. Üstüm, başım sırsıklam oldu, kafam parçalanıyordu, sonra da boğmak için gırtlağıma sarıldı.

Hâkim Lebgüzarı da dinledikten sonra barışma teklif etti. Lebgüzar:

— Dünyada barışamam. Biz yirmi senedenberi her gün bununla kavga ederiz. Beni boşayıp daha genç kadınlarla yaşamak istiyor. Zaten yirmi senedir de odalarımız ayrı... diyordu. İmam barışma teklifini mütavaatle dinliyordu. Karısının barışmamaktaki ısrarı üzerine o da:

— Ben de barışmam, dedi. Hâkim ikisine de ceza verdi. Kadın 19 lira kırk kuruş, koca da 29 lira 10 kuruş para cezasına mahkûm oldular.

Mahkemeden çıktıktan sonra imam Talât hem yürüyor, hem söyleniyordu:

— Sen de, ben de para cezasına çarpıldık. Paraları ödeyecek gene benim. Sana değil, bana oldu.

Lebgüzar cevab verdi:

— Elbette a efendi.. Öfkeyle kalkan zararla oturur, derler. Ne vardı hemen hükûmet kapısına koşacak. Olan olmuş. Dilini tutup da evinde oturaydın.

Ve... Kolkola girip merdivenleri inmeğe başladılar.

İstanbul ve mülhakatında mahsul iyi

İstanbul ve mülhakatı bu seneki hasılatının geçen senenin çok fevkinde olduğu anlaşılmaktadır. Mahsulün keyfiyet itibarile geçen senelerden çok iyi olduğu tespit edilmiştir. Buna sebeb olarak Vilâyet Ziraat müdürlüğünün köylülere dağıttığı selektör denilen tohum tefrik ve maro kalbur makinelerinin dağıtılmış olmaları gösterilmiştir. Filhakika Ziraat müdürlüğü 939 senesinde Bakırköy, Çatalca ve Silivriye buharla işliyen altı selektör tohum tefrik ve temizleme makinesi vermiştir. Bu makinelerle iki milyon 146,690 kilo tohumluk temizlenmiştir. Ziraat müdürlüğü bu kazalara meccanen 17 maro kalbur makinesi vermiştir. Bunlar da geçen sene 600 bin kilo tohumluk temizlemişlerdir.

RAŞİD RIZA Tiyatrosu
Halide Pişkin beraber
Bu akşam Bakırköy
Miltiyadi Aile bahçesinde
AFACAN
Komedi 4 perde
Heyet her Salı akşamı Bakırköy
Miltiyadi Bahçesindedir.

Türk Hava Kurumu Beyoğlu kaza şubesinden:

Ebedî Türk istiklâlinin en mühim unsurlarından millî havacılığımızın inkişafı hususunda sayın halkımızın kurumumuza aslî aza yazılmak için müracaatlerinin hergün arttığını gören idare heyetimiz bu yurdsever, üstün ruhlu zevatın vatan vazifesini seve seve yapabilmelerini teminen halkımızın kıymetli yardımlarını Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 61 numarada kaza şubesinde kabul etmektedir.

RADYO

12,30 Program, 12.35 Müzik: Muhtelif şarkılar (Pl.), 12.50 Ajans haberleri, 13.05 Müzik: (Pl.), 13,20/14.00 Müzik: (Pl.).

18.00 Program, 18.05 Müzik: caz müziği (Pl.), 18.30 Çocuk saati, 19.00 Müzik: Çocuklar için, 19.15 Müzik: Fasıl heyeti, 19.45 Memleket saat ayarı ve ajans haberleri. 20.00 Müzik Çiftçinin saati, 20.15 Konuşma (Çiftçinin saati), 20,30 Müzik: Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti. 21.15 Serbest saat. 21.30 Konuşma (Radyo gazetesi). 21.45 Müzik: Radyo salon orkestrası, 22,30 Memleket saat ayarı ajans haberleri. 22.45 Müzik: Radyo salon orkestrası. 23.00 Müzik: Cazband (Pl.), 23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

NİMET GİSESİ

30 AĞUSTOS ZAFER bayramı geliyor. Bayram gönül şenliği ve para ile olur. Bunu da size yalnız NİMET ABLA kazandırır.

ABONE ŞARTLARI

Türkiye için:

Bir aylık	90	kuruş
Üç aylık	250	»
Altı aylık	475	»
Senelik	900	»

Yabancı memleketler için:

Altı aylık	850	kuruş
Bir senelik	1600	»

İmtiyaz sahibi ve başmuharriri:
Necip Ali KUÇUKA
Umum neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü:
Cemal Hakkı SELEK
Basıldığı yer: Cumhuriyet Matbaası

EN SAĞLAM SIĞINAK

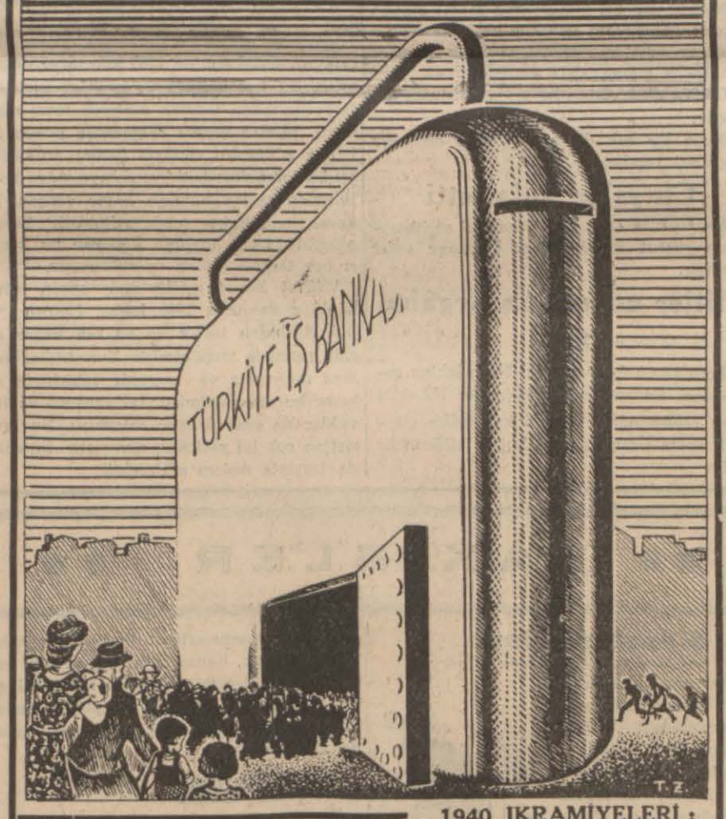

T. İŞ BANKASI
1940 Küçük Cari Hesablar İKRAMİYE PLÂNI

1940 İKRAMİYELERİ:

1	aded	2000	liralık	= 2000.— lira
3	»	1000	»	= 3000.— »
6	»	500	»	= 3000.— »
12	»	250	»	= 3000.— »
40	»	100	»	= 4000.— »
75	»	50	»	= 3750.— »
210	»	25	»	= 5250.— »

Keşideler: 1 şubat, 1 mayis, 1 ağustos, 1 ikinciteşrin tarihlerinde yapılır.

ZAFER
30 Ağustostadır

Millî Piyango da İzmir Fuarında çekilmek üzere bir Zafer Piyangosu tertib etmiştir. Türkiyenin her tarafında satılığa çıkarılmış olan bu fevkalâde piyangoda mevcud 300,000 biletten 63,345 tanesi mutlaka ikramiye kazanacaktır.

Tam biletler (2) liraya ve yarım biletler (1) liraya satılmaktadır.

Zafer Piyangosuna siz de bir bilet alarak iştirak ediniz. Vereceğiniz paralar ebedî Türk zaferini temin edecek vasıtalardan biri olan Hava Kuvvetlerimize sarfedilecektir.

30 Ağustos
Zafer bayramına mahsus fevkalâde piyangonun plânı

İkramiye adedi	İkramiye miktarı Lira	İkramiye tutarı Lira
1	60.000	60.000
1	20.000	20.000
1	10.000	10.000
2	5.000	10.000
10	2.000	20.000
30	1.000	30.000
300	100	30.000
3000	10	30.000
30000	3	90.000
30000	2	60.000
63345	Yekûn	360.000

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

İdaremizin bir kısım müstahdemin elbise ve kasketleri imalinde kullanılmak üzere 700 metre kumaş alınması açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 4/9/940 çarşamba günü saat 15 te B. Postane binası karşısında Valde hanının ikinci katında İdaremiz Umumi Depo Muhasibliği odasında toplanacak Müdürlük Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.

Beher metresi muhammen bedeli 610 kuruş, hepsinin 4270 lira, muvakkat teminat 320 lira 25 kuruştur.

Taliblerin olbabdaki şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr Müdürlük idari kalem Levazım kısmına, eksiltme gün ve saatinde de 940 senesi için muteber Ticaret Odası vesikası ve muvakkat teminat makbuzile Komisyona müracaatleri. (7577)

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Keşif bedeli «dokuz bin sekiz yüz iki lira doksan kuruştan» ibaret Silivri limanında yapılacak rıhtım inşaatı pazarlıkla talibine ihale edilecektir.

Muvakkat teminat «yedi yüz otuz beş lira yirmi iki kuruştur.» İhale 22/8/940 tarihine raslıyan perşembe günü saat 15 te Galata Rıhtımında Umum Müdürlük binasında toplanacak olan Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Bu işe aid şartname ve teferrüatı Fen Müdürlüğünde her gün görülebilir. (7578)

Istanbul Belediyesi ilânları

Yıldız birinci yatı okulunun yıllık ihtiyacı için lüzumu olan kuru üzüm, kuru kayısı, kavrulmuş iç fındık, kabuklu ceviz, kuru erik ve kuru incir açık eksiltmeye konulmuştur. Mecmuunun tahmin bedeli 740 lira ve ilk teminatı 55 lira 50 kuruştur.

Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 23/8/940 cuma günü saat 14 te Daimi Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve 940 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (7576)

İSTANBUL 2 nci İCRA MEMURLUĞUNDAN:

39/5025

Bir borcdan dolayı mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen 6 aded uzun kolonlu motörlü makkab tezgâhı 23/8/940 tarihine raslıyan cuma günü saat 16 dan 18 e kadar Galatada Perşembepazarı eski Tay çıkmazında 12 No.lı deponun önünde muhammen kıymetinin % 75 ini bulduğu takdirde alıcılarına satılacak aksi halde satış geri bırakılarak 27/8/940 tarihine raslıyan salı günü ayni saatte yapılacak olan ikinci arttırmasında en fazla bedelle alıcılarına satılacağından taliblerin mezkûr gün ve saatte mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Üç Kalb

JEACK LONDON
Mütercimi: N. AYKUT

Macera Romanı
TEFRİKA: 16

Enriko Solano ve oğulları türlü türlü plânlar teklif ediyorlardı. Francis Morgan'a gelince, o, pek dalgın görünüyordu. Söylenen sözleri yarım kulakla dinliyordu. Tefekkür deryasına dalmıştı.

Bu sırada bir hizmetçi kız Leonsia'nın kulağına bir şeyler fısıldadı. Leonsia hemen yerinden fırladı. Hizmetçi kızın peşisıra dışarı çıktı.

Eğer Francis, dışarıda cereyan eden sahneyi görmüş olsaydı hem kahkahalarla güler, hem de öfkesinden kudururdu.

Dışarıda Alvarez Torres bekliyordu. Sırtında muhteşem bir kostüm vardı. Lâtin Amerikasında hâlâ tesadüf edilen zengin çiftlik sahiblerinin kıyafeti idi bu: Altın babası bir hacendado'nun!

Torres, genc kızı derin bir reveransla selâmladı. Şapkası elindeydi. Leonsia'ya Hind kamışından bir hasır koltuk göstererek lûtfen oturmasını rica ve istirham etti.

Genc kız mahzun görünüyordu. Kendisinden ümid verici bazı sözler işitmek için sabırsızlandığı, meraklı kalbinin bir kuş gibi çırpındığı belli idi.

Alvarez Torres, ağır ağır söze başladı:

— Muhakeme bitti, Leonsia! dedi.

Sanki bir ölüden bahsediyormuş gibi idi. Yumuşak ve hazin bir sesle konuşuyordu.

— Mahkûm oldu. İdam hükmü yarın saat onda infaz edilecek! Doğrusu ciddetn esef edilecek bir hâdise... Fakat, ne çare..

Omuzlarını silkerek devam etti:

— Ne çare... Hayır, maksadım onun aleyhinde bulunmak değil. Ona karşı sert davranmak aklımdan geçmiyor. Namuslu ve merd bir delikanlıdır, malûm. Fakat barut fıçısı gibidir. Kendisini katle sevkeden de bu olmuşturya... Şayed, akli başında hareket etseydi Alfaro'yu öldürür müydü?..

Leonsia, başını sinirli bir hareketle dim dik tutarak, itiraz etti:

— Fakat amcamı öldüren o değil ki...

Torres devamla:

— İşin berbad tarafı şu ki hâkim olsun, ahali olsun bunun aksini düşünüyor. Hatta reis de onlarla bir fikirde. Herkes katilin Henry olduğuna kani. Neylersin?.. Lâkin, benim ziyaretimin sebebi asıl bu değil. Size emirlerinizin azab / kabul etmez bir kulu olduğumu bildirmeğe geldim, Lûtfen söyleyin, emir buyurun! Hayatım ve şerefim tamamile sizindir. Bütün namus ve şerefimi ayaklarınızın önüne seriyorum.

Ağzınızdan çıkacak emirler her ne olursa olsun, hayatım pahasına onları yerine getireceğime kat'iyyen emin olabilirsiniz, Leonsia!...

Diz çökerek genc kızın elini tuttu. Başladığı nutka hararetle devam edecekti. Fakat gözleri kızın parmağındaki nişan yüzüğüne ilişti. Bunun üzerine, kaşlarını çattı Yüzündeki nahoş intıbaı gizlemek için başını eğdi. Sonra devam etti:

«— Sizi henüz mini mini bir kızken tanıdım, Leonsia! Ve sizi daima kalbimin bütün aşkı ve ateşile sevdim. Şimdiye kadar sırrımı sakladım; ve bekledim ki siz o nafiz gözlerinizle kalbimin esrarını okuyasınız.. Fakat, artık irade ve ihtiyarım elimden gitti. Daha fazla sabra bende mecal kalmadı. Artık susmak benim için kabil değil.. Evet, işte itiraf ediyorum, evet... Ateşler içinde yanan kalbimin esrarını.....

Genc kız, bu ateşli sözleri yarıda bırakmak lüzumunu bile hissetmiyordu. Torres'in sevda nutkunu dinlerken, başını önüne eğen adamın fena kesilmiş saçlarına bakıyordu. Torres'in saçları adeta eşek traşı idi. Bunu hangi berber bu hale sokmuştu. Nevyork berberlerinden biri mi? Yoksa, San-Antonio kasabasının acemî bir berberi mi?..

Sevda nutku durmadan devam ediyordu:

«— Sizi tekrar gördüğüm gündenberi benim için nasıl paha biçilmez bir hazine olduğunuzu büsbütün anladım, Leonsia!.

Genc kız cevab vermedi; ve elini çekmek için hiç bir harekette bulunmadı. Esasen bu yavan herifi dinlemiyordu ki... O kendi düşüncelerine dalmıştı.

Bu sırada, Francis Morgan ile Solano ailesi acaba ne gibi kararlar almışlardı? Hangi plânı muvafık bulmuşlar, neler tasarlamışlardı? İşte, genc kız hep bu düşüncelerle dolup boşalıyordu. Önünde diz çökmüş yalvaran sevdalının sözleri kulaklarına çarpmıyordu bile... Francis'in hayali kalbine hâkimdi. Ah!. Nasıl olmuştu da Henry'ye karşı beslediği sevgiye rağmen bu yabancı onun gönlünde bu derece derin bir iz bırakabilmişti? Evet, bu nasıl olmuştu? O kadar müptezel ve bayağı bir kadın mı idi ki, her gördüğü erkeğe derhal gönlünü kaptırıveriyordu. Hayır, hayır! Hiç de hercai meşreb değildi, hayır! Bununla beraber!

Leonsia uzun uzun susuyordu. Ve tabiatile, Torres'in ümidleri on misline çıkmıştı.

Genc kız idarei maslahat lüzumunu hissediyordu. Henry'yi kurtarmak ihtimali binde bir de olsa onu düşündürüyordu. Torres, dizlerinin dibinde, her emrini ifaya hazır bir köle olduğunu tekrarlamamış mıydı?.. Ve mademki Henry'nin hayatı mevzu mevzu bahsti, bu vaziyetten istifade etmek elbette mümkündü.

Torres heyecandan titreyen bir sesle yalvarmakta berdevamdı:

«— Yalvarırım, bir kelimecik söyleyiniz! O güzel dudaklarınızdan bir tek kelime bekliyorum! Beni intizar ateşi içinde daha fazla bırakmaktan zevk mi alıyorsunuz?.. Beni bir anda dünyanın en mes'ud ve bahtiyar insanı yapacak olan kararınızı bekliyorum....

Genc kız cevab verdi:

«— Susun, Allah aşkına susun!!! Bir zamanlar sevmiş olduğum adam henüz hayatta iken sizden sevda teraneleri dinleyebilir miyim, hiç?...

Bir zamanlar sevmiş olduğum, ha! Demek, artık Henry'yi sevmiyordu. Henry'yi sevmeyor demekse Torres'in muhabbetine müspet cevab veriyor demekti!

Torres'in kalbindeki arzu alevleri büsbütün tutuşmuş, ümidi şahlanmıştı. Bu harikulâde genc kız, daha şimdiden, kendisinin sayılırdı. Sevincinden âdeta çıldıracaktı.

Kulakları acaba kendisini aldatmış olmasın?. Hayır, hayır yanılmıyordu. Leonsia aynen, «Bir zamanlar sevmiş olduğum» demişti. Evet, aynen!...

Genc kız sükûtu bozdu:

«— Geliniz, dedi. Boş vakit kaybetmeyelim. Bizimkilerin yanına girelim. Onlar Henry Morgan'ı kurtarmak için bir plân düşünüyorlardı.

Yaklaştıkları zaman içtima halinde bulunanlar, Torres'den şüphelenmişler birdenbire sustular.

Leonsia sordu:

— Bakalım siz neye karar verdiniz? Bir plân hazırladınız mı?.

Yaşının ilerlemiş olmasına rağmen dinç ve sevimli bir delikanlıyı andıran ihtiyar Enriko başını salladı. Bunun üzerine, Torres, söze başlayarak:

«— Müsaade ederseniz, dedi, ben bir şey düşünüyorum...» »

Sözün arkasını getiremedi. Zira, ihtiyar oğullarından en büyüğü olan Aleksandr gözile işaret etmişti.

Filhakika, veranda'nın altında, korkulu gibi acaib giyinmiş iki dilenci çocuğu duruyordu. Boylarına bakılırsa, ancak on yeşında tahmin olunabilirdi. Halbuki yüzlerinde okunan hile ve yüzlerinin çizgileri daha yaşlı olduklarına delâlet ediyordu. Bu garib lenci çocukların giyinişi cidden garib

(Arkası var)